

## साप्ताहिक चालू घडामोडी 02 ते 08 एप्रिल 2023

### राष्ट्रीय बातम्या

#### राणी कमलापती रेल्वे स्थानकावर पंतप्रधान मोदींनी भोपाळ-नवी दिल्ली वंदे भारत एक्सप्रेसला हिरवा झेंडा दाखवला.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी मध्य प्रदेशातील राणी कमलापती रेल्वे स्थानक आणि दिल्लीतील हजरत निजामुद्दीन रेल्वे स्थानकादरम्यान वंदे भारत एक्सप्रेस ट्रेन सेवेचे उद्घाटन केले. ही ट्रेन 701 किलोमीटरचे अंतर 7 तास 30 मिनिटांत पूर्ण करेल आणि शनिवार वगळता सर्व दिवस चालेल. वीरगंगा लक्ष्मीबाई झाशी, ग्वाल्हेर आणि आग्रा येथे थांबेल.

#### ग्रामीण विकास मंत्रालयाने ग्रामीण युवकांसाठी अनोखा उपक्रम सुरू केला आहे.

- केंद्रीय ग्रामीण विकास मंत्री, श्री गिरिराज सिंह यांनी नवी दिल्ली येथे दीनदयाळ उपाध्याय ग्रामीण कौशल्य योजना (DDU-GKY) अंतर्गत एक अभिनव बंदिवान नियोक्ता उपक्रम सुरू केला आहे. या कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट ग्रामीण गरीब तरुणांना प्रशिक्षित करणे आणि 19 बंदिवान नियोक्त्यांमार्फत रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देणे आहे जे हॉस्पिटॅलिटी, टेक्सटाइल, रिटेल आणि दूरसंचार यासह विविध क्षेत्रांमध्ये प्रशिक्षण देतील. या योजनेद्वारे 31,000 हून अधिक ग्रामीण तरुणांना प्रशिक्षण आणि रोजगाराच्या संधी मिळण्याची अपेक्षा आहे

#### PNGRB ने नैसर्गिक वायू पाइपलाइनसाठी युनिफाइड टॅरिफला परवानगी देण्यासाठी नियमात सुधारणा केली आहे.

- पेट्रोलियम अँड नॅचरल गॅस रेग्युलेटरी बोर्ड (PNGRB) ने PNGRB (नैसर्गिक वायू पाइपलाइन दरांचे निर्धारण) नियमांमध्ये सुधारणा सादर केल्या आहेत ज्यात नैसर्गिक वायू पाइपलाइनसाठी एकत्रित दराशी संबंधित नियमांचा समावेश करण्यात आला आहे. ज्याचा उद्देश "एक राष्ट्र, एक ग्रीड आणि एक दर" आहे.

#### सीबीआयच्या हीरक जयंती सोहळ्याचे पंतप्रधान मोदींनी उद्घाटन केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी केंद्रीय अन्वेषण ब्युरो (CBI) च्या हीरक महोत्सवी सोहळ्याचे उद्घाटन केले. नवी दिल्ली येथील विज्ञान भवनात. केंद्रीय अन्वेषण ब्युरोची स्थापना भारत सरकारच्या गृह मंत्रालयाच्या 1 एप्रिल 1963 च्या ठरावाद्वारे करण्यात आली. पंतप्रधानांनी शिलाँग, पुणे आणि नागपूर येथे सीबीआयच्या नव्याने बांधलेल्या कार्यालयीन संकुलांचे उद्घाटनही केले. त्यांनी सीबीआयच्या हीरक महोत्सवी वर्षाचे औचित्य साधणारे टपाल तिकीट आणि स्मरणार्थी नाणे जारी केले आणि सीबीआयचे ट्रिटर हँडलही सुरू केले.

#### केंद्रीय मंत्री सोनोवाल यांनी नॅशनल लॉजिस्टिक पोर्टल मरीनचे 'सागर-सेतू' मोबाईल ॲप लॉन्च केले.

- बंदरे, जहाजबांधणी आणि जलमार्ग मंत्री, सर्बानंद सोनोवाल यांनी नॅशनल लॉजिस्टिक पोर्टल मरीनसाठी "सागर सेतू" मोबाईल ॲप्लिकेशन सादर केले. बंदरे, शिपिंग आणि जलमार्ग मंत्रालयाचे "सागर सेतू" मोबाईल ॲप लॉगिन मॉड्यूल, सेवा कॅटलॉग, क्रेडिट लेटर, बँक गॅरंटी, प्रमाणपत्र आणि ट्रॅक आणि ट्रेस वैशिष्ट्ये ऑफर करते.

#### "सागर सेतू" मोबाईल ॲप्लिकेशनचे फायदे

- "सागर सेतू" मोबाईल ॲपचा उद्देश मंजूरी आणि अनुपालनासाठी टर्नअराउंड वेळ कमी करून सुविधा वाढवणे आहे.
- हे ऑपरेशन्स आणि ट्रॅकिंगमध्ये दृश्यमानता वाढवते, ट्रॅकिंग रेकॉर्ड आणि व्यवहारांमध्ये मदत करते.
- वापरकर्ते ॲपद्वारे सेवा विनंतीसाठी सूचना प्राप्त करू शकतात.

#### राज्यसभेने स्पर्धा दुरुस्ती विधेयक 2023 मंजूर केले.

- राज्यसभेने स्पर्धा दुरुस्ती विधेयक, 2023 मंजूर केले, ज्याचा उद्देश अर्थव्यवस्थेतील बदलांशी संरेखित करण्यासाठी दोन दशके जुन्या ॲंटी-ट्रस्ट कायद्याचे आधुनिकीकरण करणे आहे. स्पर्धा सुधारणा विधेयक, 2023 चे उद्दिष्ट स्पर्धा कायदा, 2002 मध्ये बदल करणे आहे, जे स्पर्धा आणि ग्राहकांच्या हितांवर प्रतिकूल परिणाम करणाऱ्या पद्धतींना प्रतिबंध करण्यासाठी भारतीय स्पर्धा आयोगाला (CCI) अधिकृत करते.

#### टीबी प्रकरणांचा अंदाज घेण्यासाठी भारताने देश-स्तरीय मॉडेल विकसित केले आहे.

- भारताने एक देश-स्तरीय गणितीय मॉडेल विकसित केले आहे जे देशातील क्षयरोगाच्या (टीबी) प्रकरणांचा अंदाज लावते. वर्ल्ड हेल्थ ऑर्गनायझेशन (WHO) ऑक्टोबरमध्ये वार्षिक अंदाज जारी करण्याच्या काही महिन्यांपूर्वी, मॉडेल प्रत्येक वर्षी मार्चपर्यंत टीबीच्या घटना आणि मृत्युदर अंदाज डेटा उपलब्ध करण्याची परवानगी देते. एखाद्या व्यक्तीचा संसर्ग आणि रोग स्थिती, आरोग्यसेवा वापर, आणि उपचार परिणाम यासारख्या डेटामधून काढलेले मॉडेल, वाराणसीतील 36 व्या स्टॉप टीबी भागीदारी मंडळाच्या बैठकीत सादर केले गेले.

#### 2026 पर्यंत भारत जगातील दुसऱ्या क्रमांकाचा सर्वात मोठा सौर उत्पादक देश बनणार आहे.

- अलिकडच्या वर्षात भारत सौर ऊर्जेवर लक्ष केंद्रित करून अक्षय ऊर्जेच्या दिशेने लक्षणीय प्रगती करत आहे. देशाने आपली सौरऊर्जा क्षमता वाढवण्यासाठी महत्वाकांक्षी उद्दिष्टे निश्चित केली आहेत आणि ती साध्य करण्यासाठी विविध पावले उचलली जात आहेत. या अनुषंगाने, भारत 2026 पर्यंत जगातील दुसऱ्या क्रमांकाचा सर्वात मोठा सौर उत्पादक बनण्याची अपेक्षा आहे.



**भारताने ओआयसीच्या "भारतविरोधी" अजेंड्यावर जोरदार टीका केली आहे.**

- भारताने ऑर्गनायझेशन ऑफ इस्लामिक कोऑपरेशन (ओआयसी) च्या "भारतविरोधी" अजेंडासाठी कठोर टीका केली आहे, संघटना भारताच्या अंतर्गत बाबींमध्ये हस्तक्षेप करत आहे आणि अतिरेक्यांना प्रोत्साहन देत आहे. 4 एप्रिल, 2023 रोजी जारी केलेल्या निवेदनात, भारताच्या परराष्ट्र मंत्रालयाने (MEA) OIC च्या विधानाचा "तीव्र निषेध" व्यक्त केला, ज्याला "अनावश्यक आणि वस्तुस्थितीनुसार चुकीचे" म्हटले आहे.

**भारताची नुकतीच संयुक्त राष्ट्रसंघ (UN) सांख्यिकी आयोग नार्कोटिक ड्रग्स आणि संयुक्त UN कार्यक्रमाच्या कार्यक्रम समन्वय मंडळाचे सदस्य म्हणून निवड झाली आहे.**

- भारताची नुकतीच संयुक्त राष्ट्रसंघ (UN) सांख्यिकी आयोग नार्कोटिक ड्रग्स आणि संयुक्त UN कार्यक्रमाच्या कार्यक्रम समन्वय मंडळाचे सदस्य म्हणून निवड झाली आहे, जे आंतरराष्ट्रीय क्षेत्रात देशाच्या वाढत्या उपस्थितीचे संकेत देते. 6 एप्रिल 2023 रोजी युनायटेड नेशन्स इकॉनॉमिक अँड सोशल कौन्सिल (ECOSOC) येथे झालेल्या मतदानादरम्यान हा निर्णय घेण्यात आला.

**भारताचे गृहमंत्री अमित शहा यांनी गुजरातमधील एका मंदिरात भगवान हनुमानाच्या 54 फूट उंच मूर्तीचे अनावरण केले.**

- भारताचे गृहमंत्री अमित शहा यांनी गुजरातमधील एका मंदिरात भगवान हनुमानाच्या 54 फूट उंच मूर्तीचे अनावरण केले. अहमदाबादमधील नारनपुरा येथील शाह यांच्या मूळ गावी असलेल्या हनुमान मंदिरात ब्राँझची ही मूर्ती बसवण्यात आली होती. 48 फूट उंचीच्या पायथ्याशी उभी असलेली ही मूर्ती मंदिराशी संबंधित असलेल्या हनुमान सेवा समितीने सुमारे 30 कोटी रुपये (\$4 दशलक्ष USD) खर्चून बांधली आहे. हनुमानाच्या जगातील सर्वात उंच मूर्तीपैकी ही एक असल्याचे सांगितले जाते.

**भारत सरकारने पेन्शन लाभ वाढविण्यासाठी समिती स्थापन केली.**

- नॅशनल पेन्शन सिस्टीम (NPS) अंतर्गत सरकारी कर्मचाऱ्यांचे पेन्शन फायदे वाढवण्याचे मार्ग शोधण्यासाठी भारत सरकारने एक समिती स्थापन केली आहे. या समितीचे अध्यक्ष वित्त सचिव असतील आणि त्यात इतर तीन सदस्य असतील: कार्मिक आणि प्रशिक्षण विभागाचे सचिव, खर्च विभागातील विशेष सचिव आणि पेन्शन फंड नियामक आणि विकास प्राधिकरण (PFRDA) चे अध्यक्ष. सरकारी कर्मचाऱ्यांसाठी NPS मध्ये काही बदल करणे आवश्यक आहे की नाही हे समिती तपासेल आणि वित्तीय विवेक राखून NPS-कव्हर केलेल्या सरकारी कर्मचाऱ्यांचे पेन्शन फायदे वाढवण्यासाठी उपाय सुचवेल.

**गज उत्सव-2023 चे उद्घाटन भारताच्या राष्ट्रपती श्रीमती द्रौपदी मुर्मू यांच्या हस्ते झाले.**

- 7 एप्रिल 2023 रोजी काझीरंगा राष्ट्रीय उद्यानात गज उत्सव-2023 चे उद्घाटन भारताच्या राष्ट्रपती श्रीमती द्रौपदी मुर्मू यांच्या हस्ते करण्यात आले. तिच्या भाषणादरम्यान, तिने निसर्ग आणि मानवता यांच्यातील महत्त्वपूर्ण बंधनावर प्रकाश टाकला, जो पवित्र मानला जातो. भारताने नेहमीच निसर्गाचा आदर करणाऱ्या संस्कृतीची ओळख करून दिली आहे. आपल्या देशाचा निसर्ग आणि संस्कृती यांच्यात एक अनोखा संबंध आहे, जिथे दोन्ही एकमेकांना गुंफले गेले आहेत आणि एकमेकांचे पोषण करतात. आपल्या परंपरेत हत्तींना खूप आदर दिला जातो आणि ते समृद्धीचे प्रतीक मानले जाते. भारताचा राष्ट्रीय वारसा प्राणी म्हणून, आपल्या राष्ट्रीय वारशाचे जतन करण्यासाठी हत्तींचे संरक्षण करणे हे आपल्या राष्ट्रीय कर्तव्याचा एक आवश्यक घटक आहे.

**नैसर्गिक वायूच्या किमतीबाबत किरीट पारिख पॅनेलच्या शिफारशींना सरकारने मान्यता दिली.**

- किरीट पारिख समितीने गॅसच्या किमतीबाबत केलेल्या शिफारशींनुसार सरकारने घरगुती नैसर्गिक वायूच्या किमती मॉडेलमध्ये बदल लागू केले. नवीन किंमत प्रणाली दर महिन्याला किमती जाहीर करेल आणि भारतीय कूड बास्केटच्या आंतरराष्ट्रीय किमतीच्या 10% शी जोडेल. परिणामी, घरगुती, वाहन इंधन आणि विविध उद्योगांद्वारे वापरल्या जाणाऱ्या पाइपड नॅचरल गॅस (PNG) आणि कॉम्प्रेसड नॅचरल गॅस (CNG) च्या किमती 10% कमी होण्याची अपेक्षा आहे.

**पंतप्रधान मोदींनी सिकंदराबाद-तिरुपती वंदे भारत एक्सप्रेसला हिरवा झेंडा दाखवला.**

- तेलंगणा दौऱ्यात पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी सिकंदराबाद-तिरुपती वंदे भारत एक्सप्रेसचा शुभारंभ केला. सिकंदराबाद रेल्वे स्थानकाचाही एक मोठा पुनर्विकास होणार आहे, ज्यामध्ये 720 कोटी रुपये खर्चून नवीन प्रतिष्ठित इमारत आणि जागतिक दर्जाच्या सुविधांचा समावेश असेल. नवीन स्थानकात एकाच ठिकाणी सर्व प्रवासी सुविधांसह दुहेरी-स्तरीय छताचा प्लाझा असेल, तसेच प्रवाशांना रेल्वे आणि वाहतुकीच्या इतर माध्यमांमध्ये स्थानांतरीत करणे सोपे करण्यासाठी मल्टीमोडल कनेक्टिव्हिटी असेल.



## महाराष्ट्र राज्य बातम्या

**‘हिंदयान फाउंडेशन’ आयोजित ‘हिंदयान’ सायकल स्पर्धाकांचा राज्यपाल रमेश बैस यांच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला.**

- फेब्रुवारी महिन्यात नवी दिल्ली ते पुणे हिंदयान सायकल स्पर्धा यशस्वीरित्या पूर्ण केल्याबद्दल संरक्षण दलातील अधिकारी व जवानांचा राजभवन येथे राज्यपाल रमेश बैस यांच्या हस्ते पदक व प्रमाणपत्र देऊन सत्कार करण्यात आला.
- हिंदयान सायकल स्पर्धा ही हिंदयान फाउंडेशन तर्फे आयोजित करण्यात आली होती. राज्यपाल रमेश बैस यांनी ‘भारतामध्ये देशव्यापी सायकल स्पर्धा होत नसून यादृष्टीने हिंदयान फाउंडेशनने सुरू केलेला उपक्रम स्तुत्य आहे’ अशा शब्दात सर्व स्पर्धक व आयोजकांचे अभिनंदन केले. स्पर्धाकांसोबतच यावेळी स्पर्धासाठी सहाय्य करणाऱ्या अधिकाऱ्यांचा देखील राज्यपालांच्या हस्ते सन्मान करण्यात आला.

**सांस्कृतिक कार्य मंत्री सुधीर मुनगंटीवार यांच्या हस्ते समता पर्वाचे उद्घाटन करण्यात आले.**

- महाराष्ट्र शासनाच्या समाज कल्याण विभागाचे आयुक्त डॉ. प्रशांत नारनवरे यांच्या संकल्पनेतून 1 एप्रिल 2023 ते 01 मे 2023 हा कालावधी समता पर्व म्हणून साजरा करण्यात येत आहे. या समता पर्वाचे उद्घाटन नांदेड येथील बंदा घाट येथे सांस्कृतिक कार्य मंत्री सुधीर मुनगंटीवार यांच्या हस्ते संपन्न झाले. यावेळी सामाजिक न्याय विभागाने राबविलेल्या विविध योजनांची आणि नाविन्यपूर्ण उपक्रमांची यशोगाथा असलेल्या पुस्तिकेचे विमोचन त्यांच्या हस्ते करण्यात आले.

## राज्य बातम्या

**एरविकुलम नॅशनल पार्क मध्ये पहिल्यांदा प्रथम एक फर्नारियम आढळले.**

- मुन्नार, केरळमधील एरविकुलम नॅशनल पार्क, जे निलगिरी तहरचे घर आहे, आता एक नवीन आकर्षण आहे: उद्यानात स्थित एक फर्नारियम. अधिकाऱ्यांच्या म्हणण्यानुसार हिल स्टेशनमध्ये फर्न कलेक्शनची स्थापना होण्याची ही पहिलीच घटना आहे. फर्न पार्क ऑर्किडेरियमच्या जवळ आहे आणि 20 एप्रिलपासून लोकांसाठी प्रवेशयोग्य असेल. एरविकुलम नॅशनल पार्क हे विविध वनस्पती आणि प्राण्यांसाठी ओळखले जाते आणि फर्नारियमची ओळख ही पार्कच्या जैवविविधतेबद्दल अभ्यागतांना शिक्षित करण्याच्या दिशेने एक पाऊल आहे.

**बनारसी पानला जिओग्राफिकल इंडिकेशन (GI) टॅग देण्यात आला.**

- बनारसी पानला जिओग्राफिकल इंडिकेशन (GI) टॅग देण्यात आला आहे. विविध पदार्थांचे अनोखे मिश्रण आणि विशिष्ट चव यासाठी ओळखल्या जाणाऱ्या बनारसी पान सोबतच वाराणसीतील इतर तीन उत्पादनांसाठी GI टॅग देण्यात आला आहे: बनारसी लंगडा आंबा, रामनगर भांटा (वांगी) आणि आदमचिनी. तांदूळ यांना देखील GI टॅग मिळाला आहे. तज्ज्ञ रजनीकांत, जे GI मध्ये पद्म पुरस्कार विजेते आहेत, यांनी या उत्पादनांच्या नियुक्तीची पुष्टी केली आहे.

**बांदीपूर प्रकल्प व्याघ्र प्रकल्पाला 50 वर्षे पूर्ण झाली.**

- भारताच्या दक्षिणेकडील कर्नाटक राज्यात असलेल्या बांदीपूर राष्ट्रीय उद्यानाने नुकतीच प्रकल्प व्याघ्र प्रकल्प म्हणून 50 वर्षे पूर्ण केली आहेत. 874 चौरस किलोमीटरपेक्षा जास्त क्षेत्रफळ पसरलेले हे उद्यान वाघ, हत्ती, भारतीय बायसन आणि पक्ष्यांच्या आणि सरपटणाऱ्या प्राण्यांच्या अनेक प्रजातींसह विविध वनस्पती आणि प्राण्यांचे घर आहे.

**आर्थिक वर्ष 2022-23 मध्ये GI टॅग यादीत केरळ अव्वल आहे.**

- GI रजिस्ट्रीने शेअर केलेल्या डेटानुसार, केरळने FY23 मध्ये भारतातील सर्व राज्यांमध्ये उत्पादनांसाठी सर्वाधिक भौगोलिक संकेत (GI) टॅग मिळवले आहेत. केरळमधील अनेक उत्पादने, ज्यात अट्टप्पाडी अट्टुकोम्बू आवरा (बीन्स), अट्टप्पाडी थुवारा (लाल हरभरा), ओनाट्टुकारा इल्लू (तीळ), कंथालूर वट्टावडा वेलुथुली (लसूण), आणि कोडुंगल्लूर पोट्टुवेल्लारी (सॅप खरबूज) यांना GI टॅगने मान्यता मिळाली आहे.

- केरळमधील सहा उत्पादनांव्यतिरिक्त, जिओग्राफिकल इंडिकेशन (GI) रजिस्ट्रीने बिहारमधील मिथिला मखाना (जलचर फॉक्स नट) आणि महाराष्ट्रातील अलिबाग पांढरा कांदा GI ओळख टॅगसाठी निवडला आहे. तेलंगणातील तंदूर रेडग्राम, मटारच्या स्थानिक जाती, लडाखमधील लडाख रक्तसे कार्पो जर्दाळू आणि आसाममधील गामोसा हस्तकला यांचीही या सन्मानासाठी निवड करण्यात आली.

**छत्तीसगडच्या नागरी दुबराज तांदळाच्या जातीला जीआय टॅग मिळाला आहे.**

- छत्तीसगडच्या नागरी दुबराज या सुगंधित तांदळाच्या जातीला भौगोलिक संकेत नोंदणीने भौगोलिक संकेत (GI) टॅग प्रदान केला आहे. यामुळे ब्रँडला एक वेगळी ओळख मिळेल आणि त्यासाठी विस्तृत बाजारपेठ खुली होईल. नागरी दुबराजसाठी जीआय टॅग मिळविण्यासाठी छत्तीसगडमधील अधिकाऱ्यांकडून दीर्घकाळ प्रयत्न केले जात आहेत. इंदिरा गांधी कृषी विद्यापीठाने अधिकार मिळवण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावली, कारण त्यांनी संबंधित अधिकाऱ्यांशी नियमित संवाद साधला. याव्यतिरिक्त, तांदूळ महिलांच्या स्वयं-सहायता गटाद्वारे उत्पादित केला जातो.

TEST SERIES

Marathi & English



**MPSC CIVIL SERVICES**

**संयुक्त पूर्व परीक्षा**

(पेपर 1 आणि पेपर 2)

**32 TOTAL TESTS**

**बिहारच्या सुगंधित 'मार्च राईस'ला GI टॅग मिळाला आहे.**

- बिहारच्या पश्चिम चंपारण जिल्ह्यातील मिर्चा तांदूळ जातीला नुकताच GI टॅग देण्यात आला आहे. या तांदळाच्या दाण्यांचा आकार आणि आकार काळी मिरी सारखा असतो, म्हणूनच याला मिर्चा किंवा मार्चा तांदूळ म्हणतात. तांदळाला एक वेगळा सुगंध असतो आणि त्याचे धान्य आणि फ्लेक्स त्यांच्या रुचकरतेसाठी ओळखले जातात. तांदूळ सुगंधी चुरा (तांदूळ फ्लेक्स) तयार करण्याच्या क्षमतेसाठी देखील प्रसिद्ध आहे. शिजवल्यावर, तांदूळ मऊ, चिकट नसलेला आणि गोड असतो आणि त्याचा सुगंध पॉपकॉर्नसारखा असतो. GI टॅगसाठी अर्ज मार्च धन उत्पादक प्रगती समूह या भात उत्पादकांच्या नोंदणीकृत संस्थेने सादर केला होता.

**तामिळनाडू औद्योगिक विकास महामंडळाने हेलिकॉप्टर (TN REACH) द्वारे तामिळनाडू प्रादेशिक एरियल कनेक्टिव्हिटी नावाची यंत्रणा विकसित केली आहे.**

- तामिळनाडू इंडस्ट्रियल डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन (Tidco) ने हेलिकॉप्टर (TN REACH) द्वारे तामिळनाडू रीजनल एरियल कनेक्टिव्हिटी नावाची यंत्रणा विकसित केली आहे. इंटरसिटी आणि टाउन कनेक्टिव्हिटी प्रदान करण्यासाठी राज्यभरात 80 पेक्षा जास्त न वापरलेले हेलिपॅड वापरण्याचे उद्दिष्ट आहे. राष्ट्रीय नागरी विमान वाहतूक धोरण आणि भारत सरकारच्या हेलिकॉप्टर धोरणाचा फायदा घेऊन हे शक्य होईल.

**आंतरराष्ट्रीय बातम्या****यूके ट्रान्स-पॅसिफिक भागीदारी (CPTPP) साठी व्यापक आणि प्रगतीशील करारामध्ये सामील होण्यासाठी सज्ज आहे.**

- ब्रेझिलनंतरच्या ब्रिटनच्या महत्त्वपूर्ण विकासामध्ये, यूकेने आतापर्यंतचा सर्वात मोठा व्यापार करार गाठला आहे. देश ट्रान्स-पॅसिफिक भागीदारी (CPTPP) साठी सर्वसमावेशक आणि प्रगतीशील करारामध्ये सामील होण्यासाठी सज्ज आहे, ज्यामध्ये £9tn च्या एकत्रित GDP सह सुमारे 500 दशलक्ष लोकांचा बाजार समाविष्ट आहे.

**जॉर्जिया विधानसभेने हिंदूफोबिया आणि हिंदुविरोधी कट्टरतेचा निषेध करणारा ठराव मंजूर केला.**

- जॉर्जिया विधानसभेने हिंदूफोबिया आणि हिंदुविरोधी कट्टरतेचा निषेध करणारा ठराव संमत केला आहे, ज्यामुळे अशी कायदेशीर कारवाई करणारे हे अमेरिकेतील पहिले राज्य बनले आहे. ठराव अधोरेखित करतो की हिंदू धर्म हा एक वैविध्यपूर्ण धर्म आहे ज्यात जगभरात 1.2 अब्ज अनुयायी आहेत आणि ते स्वीकार, परस्पर आदर आणि शांतता या मूल्यांना प्रोत्साहन देते. योग, ध्यान, आयुर्वेद, संगीत आणि कला यांच्या योगदानाची कबुली देतो, ज्यांनी अमेरिकन संस्कृती समृद्ध केली आहे.

**'MF Hydra': जगातील पहिली द्रवरूप हायड्रोजनवर चालणारी फेरी कार्यान्वित झाली.**

- नॉर्वेजियन कंपनी नॉरलेडने द्रव हायड्रोजनवर चालणारी जगातील पहिली फेरी यशस्वीपणे लाँच केली आहे. MF Hydra नावाचे जहाज, एक संकरीत आहे जे बॅटरी आणि द्रव हायड्रोजन इंधन पेशी

दोन्ही वापरते. या वर्षाच्या सुरुवातीला हजेलमेलॅंड घाट येथे प्राथमिक चाचणीनंतर दोन आठवडे समुद्री चाचण्या घेण्यात आल्या. नॉर्वेजियन सागरी प्राधिकरणाने (NMA) नौका चालवण्यासाठी अंतिम मंजूरी दिली आहे. सागरी उद्योगातील हरितगृह वायू उत्सर्जन कमी करण्याच्या दिशेने ही मैलाचा दगड उपलब्धी एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे.

**इटलीने इंग्रजी भाषेवर बंदी घालण्याची योजना आखली आहे.**

- इटालियन सरकारने जाहीर केले आहे की ते इंग्रजी भाषेवर बंदी घालण्याची आणि ती वापरत असलेल्या व्यक्ती आणि संस्थांना जबरदस्त दंड आकारण्याची योजना आखत आहे. OpenAI द्वारे विकसित केलेल्या ChatGPT वर बंदी घातल्याच्या काही आठवड्यांनंतर ही घोषणा आली आहे. या निर्णयावर व्यापक टीका झाली आहे आणि आंतरराष्ट्रीय सहकार्यासाठी इटलीच्या वचनबद्धतेबद्दल आणि जागतिक अर्थव्यवस्थेतील त्याच्या स्थानावर प्रश्न उपस्थित केले आहेत.

**अरुणाचल प्रदेशातील 11 ठिकाणांचे नाव बदलण्याची घोषणा चीनने केली आहे.**

- चीनच्या नागरी व्यवहार मंत्रालयाने अरुणाचल प्रदेशातील 11 ठिकाणांसाठी प्रमाणित नावांची यादी प्रकाशित केली आहे, ज्याचा उल्लेख "झांगनान" तिबेटचा दक्षिणेकडील प्रदेश आहे आणि चिनी, तिबेटी आणि पिनयिन वर्णांचा वापर केला आहे. भौगोलिक नावांवरील त्यांच्या नियमांच्या अनुषंगाने भारतीय राज्यावर दावा करण्याचा चीनचा प्रयत्न म्हणून या हालचालीकडे पाहिले जाते.

**ओपेक सदस्यांनी पुढील महिन्यापासून तेल उत्पादनात दररोज दहा लाख बॅरलपेक्षा जास्त कपात करण्याची घोषणा केली.**

- सौदी अरेबिया, UAE, इराक, कुवेत आणि अल्जेरिया सारख्या OPEC सदस्यांनी मे ते डिसेंबर या कालावधीत दररोज 10 लाख बॅरलपेक्षा जास्त तेल उत्पादन कपातीची घोषणा केली आहे. तेल बाजाराच्या स्थिरतेला पाठिंबा देण्यासाठी ही प्रतिबंधात्मक कारवाई असल्याचे त्यांनी म्हटले आहे. 23 तेल-उत्पादक देशांचा समावेश असलेल्या या गटाने मागील वर्षी आपले सामूहिक उत्पादन प्रतिदिन 2 दशलक्ष बॅरलने कमी केले होते आणि त्यांच्या आगामी आभासी बैठकीत सहमतीनुसार उत्पादन पातळी राखणे अपेक्षित आहे.



## भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांना 14 जुलै रोजी होणाऱ्या बॅस्टिल डे परेडसाठी फ्रान्समध्ये आमंत्रित करण्यात आले.

- भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांना 14 जुलै रोजी होणाऱ्या बॅस्टिल डे परेडसाठी फ्रान्समध्ये आमंत्रित करण्यात आले आहे. फ्रान्सचे अध्यक्ष इमॅन्युएल मॅक्रॉन यांनी निमंत्रण दिले, त्यांनी दोन्ही देशांमधील द्विपक्षीय संबंध मजबूत करण्याची इच्छा व्यक्त केली होती. बॅस्टिल डे परेड ही फ्रेंच इतिहासातील एक महत्त्वाची घटना आहे, 14 जुलै, 1789 रोजी बॅस्टिल तुरुंगात झालेल्या वादळाच्या स्मरणार्थ, जे फ्रेंच राज्यक्रांतीचा एक टर्निंग पॉइंट होता.

## चीनचे युआन हे रशियामधील सर्वाधिक व्यापारित चलन म्हणून डॉलरची जागा घेतली.

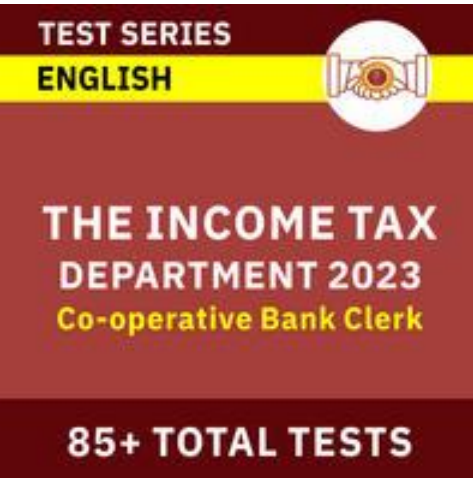
- अलिकडच्या वर्षात, जागतिक चलनाच्या लँडस्केपमध्ये बदल झाला आहे, चीनचे युआन अमेरिकन डॉलरच्या तुलनेत स्थिरपणे वाढत आहे. मॉस्को एक्सचेंजच्या आकडेवारीनुसार, 2023 च्या पहिल्या तिमाहीत रशियाच्या परकीय चलनाच्या उलाढालीत युआनचा वाटा 23.6% होता, तर डॉलरचा वाटा 22.5% होता. रशियाच्या चलन बाजारत युआनने डॉलरला मागे टाकण्याची ही पहिलीच वेळ आहे.

## इसायलने नवीन Ofek-13 गुप्तचर उपग्रह कक्षेत प्रक्षेपित केला.

- 5 एप्रिल 2023 रोजी, इसायलने ओफेक-13 नावाचा नवीन गुप्तचर उपग्रह कक्षेत यशस्वीपणे प्रक्षेपित केला. मध्य इस्रायलमधील पालमाचिम एअरबेसवरून प्रक्षेपित करण्यात आलेल्या Ofek-13 या उपग्रहाचा उद्देश इस्रायली लष्कर आणि गुप्तचर संस्थांना प्रगत गुप्तचर क्षमता प्रदान करण्याचा आहे.

## अलेक्झांडर सेफेरिन 2027 पर्यंत UEFA अध्यक्षपदी पुन्हा बिनविरोध निवडून आले.

- लिस्बन येथे आयोजित युरोपियन सॉकरच्या प्रशासकीय मंडळाच्या ऑर्डिनरी कॉंग्रेसमध्ये, अलेक्झांडर सेफेरिन यांची UEFA अध्यक्ष म्हणून बिनविरोध पुन्हा निवड झाली. 2016 मध्ये प्रथम UEFA चे सातवे अध्यक्ष म्हणून निवडून आलेला स्लोव्हेनियन 2027 पर्यंत आणखी चार वर्षांचा कार्यकाळ पूर्ण करेल. 2016 मध्ये सेफेरिन यांनी मिशेल प्लॉटिनी यांच्यानंतर 2016 मध्ये आचारसंहिता उल्लंघनामुळे फुटबॉल प्रशासनावर बंदी घातली आणि बंदीविरोधातील अपील गमावले. ज्यामुळे त्यांनी UEFA मधून राजीनामा दिला.



## 2023 मध्ये जागतिक व्यापारात 1.7% वाढ अपेक्षित आहे.

- युकेनमधील युद्ध, उच्च चलनवाढ आणि आर्थिक अनिश्चिततेबद्दल सतत चिंता असूनही, जागतिक व्यापार संघटनेने (WTO) 2023 मध्ये जागतिक व्यापार वाढीचा अंदाज 1% वरून 1.7% पर्यंत वाढवला आहे. हा अद्ययावत दृष्टीकोन सूचित करतो की जागतिक अर्थव्यवस्था पूर्वीच्या अपेक्षेपेक्षा वेगाने पुनर्प्राप्त होण्याची अपेक्षा आहे. तथापि, या सततच्या समस्यांशी संबंधित जोखीम कायम आहेत आणि तरीही जागतिक व्यापार लँडस्केपच्या वाढीच्या मार्गावर परिणाम करू शकतात.

## सार्वजनिक जनमत चाचणीनंतर पॅरिसने ई-स्कूटरवर बंदी घातली आहे.

- पॅरिसवासीयांनी शहरातील रस्त्यावरून भाड्याने घेतलेल्या इलेक्ट्रिक स्कूटरवर बंदी घालण्यासाठी मतदान केले आहे, 89% मतदारांनी प्रस्तावित बंदीच्या बाजूने मतदान केले आहे. रविवारी सार्वमत घेण्यात आले, परंतु पात्र मतदारांपैकी केवळ 7% मतदान झाले. तीन कंपन्यांना पॅरिसमध्ये सुमारे 15,000 ई-स्कूटर्स चालवण्याची परवानगी देणारा करार संपुष्टात आल्यावर ही बंदी 1 सप्टेंबर 2023 रोजी लागू होईल.

## चिनी कंपनी स्पेस पायोनियरने Tianlong-2 रॉकेटचे कक्षेत यशस्वी प्रक्षेपण केले.

- चिनी कंपनी स्पेस पायोनियरने अंतराळ संशोधनात ऐतिहासिक टप्पा गाठला आहे, 2 एप्रिल रोजी आतील मंगोलियातील जिउकान उपग्रह प्रक्षेपण केंद्रातून तियानलॉंग-2 रॉकेट कक्षेत प्रक्षेपित केले आहे. द्रव-इंधन असलेले रॉकेट प्रथमच कक्षेत प्रक्षेपित केले आहे. एक चीनी एरोस्पेस फर्म, आणि प्रथमच एक स्टार्टअप यशस्वीरित्या त्याच्या सुरुवातीच्या प्रयत्नात कक्षेत पोहोचला आहे. Tianlong -2 रॉकेट, ज्याला "स्काय ड्रॅगन-2" असेही म्हणतात, बीजिंग तियानबिंग तंत्रज्ञानाने "लव्ह स्पेस सायन्स" नावाचा छोटा उपग्रह प्रक्षेपित करण्यास सक्षम केले आहे.

## नियुक्ती बातम्या

### रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने ने नीरज निगम यांची कार्यकारी संचालक म्हणून नियुक्ती केली.

- 3 एप्रिल रोजी, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने (आरबीआय) नीरज निगम यांची नवीन कार्यकारी संचालक (Executive Director) म्हणून नियुक्ती केल्याची घोषणा केली. निगम पूर्वी बँकेच्या भोपाळ कार्यालयाचे प्रादेशिक संचालक होते आणि आता ते ईडी म्हणून त्यांची नवीन भूमिका स्वीकारतील. आरबीआयने एका प्रसिद्धीपत्रकाद्वारे ही घोषणा केली आहे.

### सुधा शिवकुमार यांनी FICCI लेडीज ऑर्गनायझेशनच्या 40 व्या अध्यक्षपदाचा पदभार स्वीकारला.

- सुधा शिवकुमार यांची FICCI लेडीज ऑर्गनायझेशन (FLO) च्या 40 व्या अध्यक्षपदी नियुक्ती करण्यात आली आहे, जी दक्षिणपूर्व आशियातील सर्वात जुनी महिला-नेतृत्व आणि महिला-केंद्रित व्यवसाय चेंबर आहे. 39 व्या वार्षिक अधिवेशनादरम्यान ही नियुक्ती झाली. FLO चे अध्यक्ष या नात्याने, उद्योजकता, उद्योग सहभाग आणि महिलांच्या आर्थिक विकासाला चालना देणाऱ्या सक्षम वातावरणाला चालना देऊन महिला सक्षमीकरणावर लक्ष केंद्रित करण्याचे शिवकुमार यांचे उद्दिष्ट आहे.

### रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेड (RIL) रिलायन्स रिटेलसाठी आरएस सोधी यांना नियुक्त केले.

- रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेड (RIL) गुजरात कोऑपरेटिव्ह मिल्क मार्केटिंग फेडरेशन (GCMMF) चे माजी MD RS सोधी यांना नियुक्त करणार आहे. सोधी ईशा अंबानीच्या नेतृत्वाखालील रिलायन्स रिटेल व्हॅचर्स लिमिटेड (RRVL) मध्ये सामील होतील, ज्यामुळे कंपनीला फळे आणि भाज्यांवर विशेष लक्ष केंद्रित करून भारतातील किराणा व्यवसायाचा विस्तार करण्यात मदत होईल. या व्यतिरिक्त, सोधी हे ग्राहक ब्रँड्समध्ये कंपनीचे अस्तित्व मजबूत करण्यासाठी देखील जबाबदार असतील.

### 'सुबी' सुब्रमण्यम यांची UK च्या RAF चे वॉरंट ऑफिसर म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

- ब्रिटीश-हिंदू मुरुगेश्वरन 'सुबी' सुब्रमण्यम यांची यूकेच्या रॉयल एअर फोर्सचे वॉरंट ऑफिसर म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे, हवाई युद्ध आणि अंतराळ दलाने घोषणा केली आहे. या भूमिकेत हवाई दलाच्या प्रमुखांना RAF कर्मचाऱ्यांशी संबंधित बाबींवर सल्ला देणे समाविष्ट आहे. सुब्रमण्यम यांनी वॉरंट ऑफिसर जेक अल्पर्ट यांच्याकडून पदभार स्वीकारला.

### सुझुकी मोटरसायकल इंडियाने केनिची उमेदा यांची व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती केली.

- सुझुकी मोटरसायकल इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेडचे नवे व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून केनिची उमेदा यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. लि. त्यांनी व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून कार्यकाळ पूर्ण केलेल्या सतोशी उचिदा यांच्याकडून पदभार स्वीकारला.

### त्सुत्सुमु ओटानी यांची होंडा मोटरसायकल आणि स्कूटर इंडियाचे CEO आणि MD म्हणून नियुक्ती केली.

- Honda Motorcycle & Scooter India ने त्सुत्सुमु ओटानी, सध्या Honda Motor Co., Japan चे उपाध्यक्ष यांची नवीन अध्यक्ष, CEO आणि व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती जाहीर केली आहे. ते 1 एप्रिल 2023 पासून होंडा मोटर (चायना) इन्व्हेस्टमेंट कंपनी लिमिटेडच्या शांघाय शाखेत कार्यकारी महाव्यवस्थापक म्हणून काम करण्यासाठी चीनमधील शांघाय येथे स्थलांतरित होणाऱ्या अत्सुशी ओगाटा यांच्याकडून पदभार स्वीकारतील.



### कालीकेश यांनी एनआरएआयच्या अध्यक्षपदाचा कार्यभार स्वीकारला.

- वरिष्ठ उपाध्यक्षपद भूषवणारे कालीकेश नारायण सिंह देव यांनी नॅशनल रायफल असोसिएशन ऑफ इंडिया (NRAI) चे अध्यक्ष म्हणून पदभार स्वीकारला. राष्ट्रीय क्रीडा संहितेनुसार राष्ट्रीय क्रीडा महासंघाचे (NSFs) प्रमुख 12 वर्षांहून अधिक काळ पदावर राहू शकत नाहीत, असे निर्देश क्रीडा मंत्रालयाने जारी केल्यानंतर पूर्वीचे अध्यक्ष रणिंदर सिंग दीर्घ रजेवर गेल्याने हा बदल झाला. सप्टेंबर 2021 मध्ये NRAI अध्यक्ष म्हणून पुन्हा निवडून आलेले रणिंदर सिंग या निर्देशानंतर रजेवर गेले.

### अंशुमन सिंघानिया टायर मेकर्स बॉडी ATMA चे नवे अध्यक्ष झाले.

- ऑटोमोटिव्ह टायर मॅन्युफॅक्चरर्स असोसिएशनने जाहीर केले आहे की अंशुमन सिंघानिया, जे सध्या जेके टायर अँड इंडस्ट्रीज लिमिटेडचे व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून कार्यरत आहेत, त्यांची नवीन अध्यक्ष म्हणून निवड करण्यात आली आहे. ऑटोमोटिव्ह टायर मॅन्युफॅक्चरर्स असोसिएशन (ATMA) ने सांगितले की, CEAT Ltd चे व्यवस्थापकीय संचालक आणि CEO अर्णब बॅनर्जी यांनी उपाध्यक्ष म्हणून पदभार स्वीकारला आहे.

### अर्थव्यवस्था बातम्या

#### भारत, मलेशिया आता भारतीय रुपयात व्यापार करू शकतात.

- परराष्ट्र मंत्रालयाने घोषित केले की भारत आणि मलेशिया यांच्यातील व्यापार आता भारतीय रुपया (INR) वापरून इतर चलनांव्यतिरिक्त सेटलमेंटचा एक मार्ग म्हणून आयोजित केला जाऊ शकतो. ही घोषणा आदल्या दिवशी वाणिज्य मंत्रालयाने परकीय व्यापार धोरण (FTP) 2023 लाँच केल्यानंतर, ज्याने रुपयाला जागतिक चलन म्हणून स्थापित करण्याच्या सरकारच्या निर्धाराची पुष्टी केली. या हालचालीमुळे दोन्ही देशांमधील द्विपक्षीय व्यापाराला चालना मिळेल आणि व्यवसायांसाठी व्यवहार खर्च कमी होईल अशी अपेक्षा आहे.

#### इंडिया पोस्ट पेमेंट्स बँकेने WhatsApp बँकिंग सेवा सुरू केली आहे.

- इंडिया पोस्ट पेमेंट्स बँक (IPPB) ने नवी दिल्लीत आपली WhatsApp बँकिंग सेवा सुरू केली, ज्यामुळे ग्राहकांना त्यांच्या मोबाईल फोनवर बँकिंग सेवा सोयीस्करपणे प्रवेश करता येतो. नवीन WhatsApp बँकिंग चॅनल ग्राहकांना WhatsApp वर बँकेशी कनेक्ट होण्यास आणि घरोघरी सेवांची विनंती करणे, जवळचे पोस्ट ऑफिस शोधणे आणि बरेच काही यासह अनेक सेवांमध्ये प्रवेश करण्यास सक्षम करेल.

#### भारतातील बेरोजगारीचा दर मार्च 2023 मध्ये 7.8% च्या 3 महिन्यांच्या उच्चांकावर पोहोचला.

- सेंटर फॉर मॉनिटरिंग इंडियन इकॉनॉमी (CMIE) ने जारी केलेल्या ताज्या आकडेवारीनुसार भारतातील बेरोजगारीचा दर मार्च 2023 मध्ये 7.8% या तीन महिन्यांच्या उच्चांकावर पोहोचला आहे. हे फेब्रुवारीमध्ये नोंदवलेल्या 7.2% बेरोजगारी दरापेक्षा वाढ दर्शवते आणि कोविड-19 साथीच्या आजारानंतर देशाच्या अर्थव्यवस्थेला पुनरुज्जीवित करण्याच्या प्रयत्नांना धक्का बसला आहे.

- बेरोजगारी वाढणे हे धोरणकर्त्यांसाठी चिंतेचे कारण ठरण्याची शक्यता आहे, जे आर्थिक विकासाला चालना देण्यासाठी आणि साथीच्या आजाराच्या पार्श्वभूमीवर नवीन रोजगार निर्माण करण्यासाठी काम करत आहेत. आत्मनिर्भर भारत उपक्रम आणि राष्ट्रीय रोजगार धोरणासह, व्यवसायांना समर्थन देण्यासाठी आणि रोजगार निर्मितीला प्रोत्साहन देण्यासाठी सरकारने अनेक उपाययोजना सुरू केल्या आहेत.

**मार्च 2023 मध्ये GST महसूल संकलन 13% वाढून 1.60 लाख कोटी रुपये झाले.**

- अर्थ मंत्रालयाने जारी केलेल्या आकडेवारीनुसार मार्च 2023 साठी वस्तु आणि सेवा कर (GST) महसूल संकलन 13% ने वाढून 1.60 लाख कोटी रुपये झाले आहे. जीएसटी संकलनात सलग तिसऱ्या महिन्यात वाढ झाली आहे आणि हे भारताच्या अर्थव्यवस्थेसाठी एक सकारात्मक चिन्ह आहे, जी कोविड-19 साथीच्या आजाराच्या प्रभावाशी झगडत आहे.

**मार्च 2023 मध्ये, UPI ने 14.05 ट्रिलियन रुपयांचे 8.7 अब्ज व्यवहारांचे ऐतिहासिक उच्चांक गाठले.**

- युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI), भारतातील प्रमुख डिजिटल पेमेंट प्लॅटफॉर्मने 2022-23 या आर्थिक वर्षाच्या शेवटी एक नवीन विक्रम प्रस्थापित केला. मार्च 2023 मध्ये, UPI ने 14.05 ट्रिलियन रुपयांचे 8.7 अब्ज व्यवहारांचे ऐतिहासिक उच्चांक गाठले.
- नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) च्या डेटानुसार, मार्च 2023 मध्ये UPI व्यवहारांमध्ये मागील वर्षाच्या याच कालावधीच्या तुलनेत 60% वाढ आणि मूल्यात 46% वाढ झाली. मार्च 2022 मध्ये, UPI ने 9.6 ट्रिलियन रुपयांचे 5.4 अब्ज व्यवहार केले होते.

**भारतीय रिझर्व्ह बँकेने डिसेंबर 2022 च्या अखेरीस भारताच्या इंटरनॅशनल इन्व्हेस्टमेंट पोझिशन (IIP) चा तपशील शेअर केला आहे.**

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने डिसेंबर 2022 च्या अखेरीस भारताच्या इंटरनॅशनल इन्व्हेस्टमेंट पोझिशन (IIP) चा तपशील शेअर केला आहे. आकडेवारीनुसार, ऑक्टोबर ते डिसेंबर 2022 दरम्यान भारतात अनिवासी लोकांचे निव्वळ दावे US\$ 12.0 अब्जने कमी झाले आहेत. डिसेंबर 2022 अखेर US\$ 374.5 बिलियनवर स्थिरावत आहे. भारताच्या परकीय उत्तरदायित्वातील वाढ मुख्यत्वे व्यापार क्रेडिट्स आणि कर्जांमुळे झाली. याव्यतिरिक्त, डिसेंबर 2022 पर्यंत भारताच्या आंतरराष्ट्रीय आर्थिक मालमत्तेच्या 64.3% राखीव मालमत्ता आहेत.



**जागतिक बँकेच्या अहवालानुसार भारताचा जीडीपी वाढ 6.3% राहण्याची शक्यता आहे.**

- जागतिक बँकेच्या अलीकडील अहवालानुसार, भारताचा GDP वाढ 1 एप्रिल रोजी 2024 च्या आर्थिक वर्षातील 6.6% वरून 6.3% पर्यंत मंदावण्याचा अंदाज आहे. या घसरणीचे श्रेय उत्पन्नाच्या पातळीत घट झाल्यामुळे उपभोगात घट झाली आहे. तथापि, तज्ञांचा असा विश्वास आहे की 2021 च्या शेवटच्या तिमाहीत भारताच्या सेवा निर्यातीचा उच्च स्तर, ज्याने 2021 च्या शेवटच्या तिमाहीत एक नवीन शिखर गाठले आहे.

**बँक ऑफ महाराष्ट्रने पुण्यात स्टार्ट-अप्ससाठी आपल्या पहिल्या समर्पित शाखेचे उद्घाटन केले.**

- राज्याच्या मालकीच्या बँक ऑफ महाराष्ट्र (BoM) ने स्टार्टअप्ससाठी पुणे, महाराष्ट्र येथे आपली पहिली समर्पित शाखा उघडली आहे. समर्पित शाखा स्टार्टअपला त्याच्या वाढीच्या प्रवासादरम्यान सर्व प्रकारचे समर्थन प्रदान करेल. उद्घाटन समारंभास बँक ऑफ महाराष्ट्रचे कार्यकारी संचालक आशीष पांडे उपस्थित होते. सदाशिव सुरवसे, सहसंचालक, उद्योग, शासन. महाराष्ट्रचे सिडबी व्हेंचर कॅपिटलचे वरिष्ठ उपाध्यक्ष सजित कुमार, बँकेचे महाव्यवस्थापक, स्टार्ट-अपमधील उद्योजक आणि ग्राहक या कार्यक्रमाला उपस्थित होते.

**फिनो पेमेंट्स बँक आणि राजस्थान रॉयल्स यांनी डिजिटल बँकिंग भागीदारासाठी करार केला आहे.**

- फिनो पेमेंट्स बँकेने आयपीएलच्या 16 व्या सीझनसाठी राजस्थान रॉयल्स (RR) सोबतच्या सहयोगाचे नूतनीकरण केले आहे. फिनो बँक RR चे अधिकृत डिजिटल बँकिंग भागीदार असेल. डिजिटल पेमेंट पार्टनर म्हणून RR सोबत भागीदारी करून बँकेने गेल्या मोसमात मेगा स्पोर्टिंग इव्हेंटसह आपला पहिला प्रवेश केला. नव्याने लॉंच झालेल्या FinoPay डिजिटल बचत खात्याला या प्रतिबद्धतेद्वारे अधिक आकर्षण मिळण्याची अपेक्षा आहे.

**DBS बँक इंडियाने digiPortfolio लॉंच केले.**

- DBS बँक इंडियाने 'digiPortfolio' नावाचा नवीन गुंतवणूक उपाय सादर केला आहे, जो आता बँकेच्या डिजीबँक प्लॅटफॉर्मवर उपलब्ध आहे. मॉनिंगस्टारने सानुकूलित केलेल्या गुंतवणूक पर्यायांचा संच तयार करण्यासाठी प्लॅटफॉर्म तंत्रज्ञान आणि मानवी कौशल्याचा वापर करते, जे वेगवेगळ्या गुंतवणूकदारांच्या जोखीम प्राधान्यांशी संरेखित होते. हे व्यासपीठ गुंतवणूकदारांना म्युच्युअल फंडांच्या तयार बास्केटमध्ये पैसे टाकण्यासाठी वापरण्यास सुलभ, वन-स्टॉप सोल्यूशन प्रदान करते.

**भारतातील अनेक सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांनी एकूण रु. 35,012 कोटी (\$4.7 अब्ज) हक्क नसलेल्या ठेवी रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाकडे हस्तांतरित केल्या आहेत.**

- भारतातील अनेक सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकांनी एकूण रु. 35,012 कोटी (\$4.7 अब्ज) हक्क नसलेल्या ठेवी रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) मध्ये हस्तांतरित केल्या आहेत. हे पाऊल बँकांकडे असलेल्या दावा न केलेल्या निधीचे प्रमाण कमी करण्याच्या प्रयत्नाचा एक भाग म्हणून आले आहे आणि पैसे उत्पादक वापरासाठी ठेवले आहेत याची खात्री करा.

**भारतीय रिझर्व्ह बँकेने आपले द्विमासिक चलनविषयक धोरण जाहीर केले आहे.**

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेने आपले द्विमासिक चलन धोरण जाहीर केले आहे आणि रेपो दर 6.50 टक्क्यांवर अपरिवर्तित ठेवला आहे. आरबीआयच्या चलनविषयक धोरण समितीने (MPC) एकमताने रेपो दर 6.50 टक्क्यांवर अपरिवर्तित ठेवण्याचा निर्णय घेतला, गव्हर्नर शक्तीकांत दास यांनी चलनविषयक धोरणाचे विधान जाहीर करताना सांगितले.

**ADB अहवालानुसार 2023-24 मध्ये भारताची आर्थिक वाढ 6.4% पर्यंत कमी होईल.**

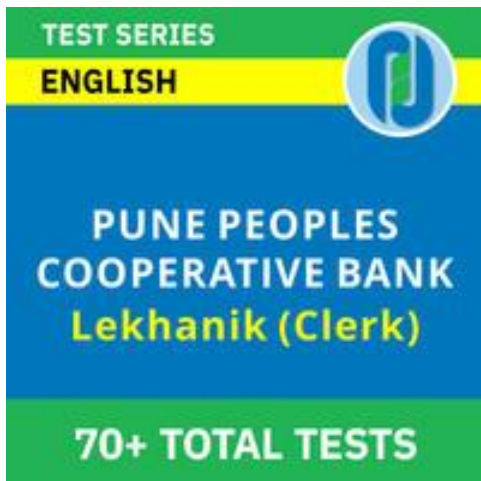
- आशियाई विकास बँकेने (ADB) जागतिक मंदी, कडक आर्थिक परिस्थिती आणि तेलाच्या वाढलेल्या किमती यासारख्या विविध कारणांमुळे भारतासाठी मध्यम आर्थिक विकास दराचा अंदाज वर्तवला आहे. ADB च्या ताज्या अंदाजानुसार, भारताचा आर्थिक विकास दर 2023-24 मध्ये 6.4% पर्यंत पोहोचण्याची अपेक्षा आहे 2023 मध्ये 6.8% वरून, तर चालू वर्षातील वाढीचा अंदाज आधीच्या 7.2% वरून 6.4% पर्यंत खाली सुधारला गेला आहे.

**PhonePe ने ONDC नेटवर्कवर पिनकोड हे ई-कॉमर्स ॲप लॉच केले आहे.**

- वॉलमार्ट-समर्थित भारतीय फिनटेक डेकाकॉर्न PhonePe ने अलीकडेच Pincode लॉच केले आहे, हे एक नवीन ग्राहकाभिमुख ॲप आहे ज्याचा उद्देश त्याच्या ई-कॉमर्स उपक्रमांना बळकट करणे आहे. हे ॲप भारताच्या ओपन नेटवर्क फॉर डिजिटल कॉमर्स (ONDC) फ्रेमवर्कमध्ये समाकलित केले जाईल.

**कर्जदारांना व्याजदर जाहीर केल्याबद्दल आरबीआयने महिंद्र फायनान्स, इंडियन बँकेला दंड ठोठावला.**

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) ने जाहीर केले की त्यांनी नियामक नियमांचे पालन न केल्याबद्दल महिंद्रा अँड महिंद्रा फायनान्शियल सर्व्हिसेस लिमिटेड, इंडियन बँक आणि मुथूट मनी लिमिटेड यांना दंड ठोठावला आहे. महिंद्रा अँड महिंद्रा फायनान्शियल सर्व्हिसेस लिमिटेडला कर्ज मंजूरीच्या वेळी कर्जदारांना व्याजदर जाहीर करण्याशी संबंधित नियमांचे पालन करण्यात अयशस्वी झाल्याबद्दल 6.77 कोटी रुपयांचा दंड ठोठावण्यात आला आहे.



**अर्ज प्रक्रिया सुलभ आणि सुव्यवस्थित करण्याच्या उद्देशाने आरबीआय "PRAVAAH" नावाचे एक नवीन सुरक्षित वेब-आधारित पोर्टल लॉच करणार आहे.**

- अर्ज प्रक्रिया सुलभ आणि सुव्यवस्थित करण्याच्या उद्देशाने RBI "PRAVAAH" (Platform for Regulatory Application, Validation And AutHorisation) नावाचे एक नवीन सुरक्षित वेब-आधारित पोर्टल सादर करणार आहे. पोर्टल अर्ज आणि मंजूरीवर निर्णय घेण्यासाठी कालमर्यादा प्रदर्शित करेल, ज्यामुळे नियामक प्रक्रियेत अधिक परिणामकारकता येईल आणि नियमन केलेल्या संस्थांना RBI सोबत व्यवसाय करणे सोपे होईल.

**प्रवाह पोर्टलची प्रमुख वैशिष्ट्ये:**

- हे अर्जदारांनी मागितलेल्या अर्ज/मंजुर्यांवर निर्णय घेण्याच्या प्रक्रियेसाठी पारदर्शक टाइमलाइन प्रदान करेल.
- हे अर्जदारांना त्यांच्या अर्जांवरील निर्णयासाठी अपेक्षित कालमर्यादा जाणून घेण्यास सक्षम करेल आणि त्यानुसार ते त्यांच्या व्यावसायिक क्रियाकलापांचे नियोजन करू शकतील.
- याव्यतिरिक्त, अर्जदारांना त्यांच्या अर्जांची स्थिती सबमिट करण्यासाठी आणि ट्रॅक करण्यासाठी PRAVAAH एकच इंटरफेस देईल, ज्यामुळे अर्जांच्या प्रगतीवर लक्ष ठेवणे सोपे होईल.

**प्रधानमंत्री मुद्रा योजना (PMMY) ने मुद्रा कर्ज योजनेने आठ वर्षांत 41 कोटी कर्ज मंजूर केले.**

- वित्त मंत्रालयाने जाहीर केले की प्रधानमंत्री मुद्रा योजना (PMMY) ने गेल्या आठ वर्षांत ₹ 23.2-लाख-कोटी रुपयांची 41 कोटी कर्ज मंजूर केली आहेत. या योजनेने उद्योजकतेला चालना देण्यात लक्षणीय यश दर्शविले आहे, योजनेतील 68% खाती महिला उद्योजकांची आहेत आणि 51% खाती SC/ST आणि OBC प्रवर्गातील उद्योजकांची आहेत. हा डेटा हायलाइट करतो की नवोदित उद्योजकांना सहज कर्ज उपलब्ध झाल्यामुळे नावीन्य आले आणि दरडोई उत्पन्नात सातत्यपूर्ण वाढ झाली.

**व्यवसाय बातम्या**

**अदानी पॉवर लिमिटेडने झारखंडमध्ये एक नवीन ऊर्जा प्रकल्प उघडला जो बांगलादेशला वीज पुरवठा करेल.**

- अदानी पॉवर लिमिटेड ने अलीकडेच झारखंड, भारत येथे एक नवीन ऊर्जा प्रकल्प उघडला. या अत्याधुनिक पॉवर प्लांटची क्षमता 1,600 मेगावॉट आहे आणि बांगलादेशला वीज पुरवठा करणे अपेक्षित आहे. नवीन पॉवर प्लांट झारखंडच्या गोड्डा जिल्ह्यात स्थित आहे आणि अदानी समूहाच्या वीज निर्मिती क्षमतेचा विस्तार करण्याच्या आणि शेजारच्या देशांना वीजपुरवठा करण्याच्या धोरणाचा एक भाग आहे. हा प्लांट सुपरक्रिटिकल तंत्रज्ञानाने सुसज्ज आहे, जे पारंपारिक वीज निर्मिती तंत्रज्ञानापेक्षा अधिक कार्यक्षम आणि पर्यावरणास अनुकूल आहे.



## शिखर परिषद बातम्या

**G20 EMPOWER 2 री बैठक महिलांच्या आर्थिक सक्षमीकरणाला समर्पित आहे.**

- G20 EMPOWER Alliance खाजगी क्षेत्रातील महिला नेतृत्व आणि सक्षमीकरणाला गती देण्यासाठी समर्पित आहे. G20 जगाच्या GDP च्या 80% पेक्षा जास्त, आंतरराष्ट्रीय व्यापाराच्या 75% आणि जगाच्या लोकसंख्येच्या 60% पेक्षा जास्त प्रतिनिधित्व करतो हे लक्षात घेऊन हा उपक्रम केवळ सामाजिक न्यायासाठीच नाही तर आर्थिक वाढीसाठी देखील महत्त्वपूर्ण आहे. जागतिक अर्थव्यवस्थेत आपल्या धोरणात्मक स्थानासह, G20 मध्ये लैंगिक समानता आणि महिला सशक्तीकरण वाढवण्याची प्रचंड क्षमता आहे.
- भारत, त्याच्या G20 अध्यक्षतेखाली, G20 EMPOWER 2023 द्वारे महिलांच्या नेतृत्वाखालील विकास अजेंडा पुढे नेत आहे. तिरुवनंतपुरम, केरळ येथे होणाऱ्या दुसऱ्या EMPOWER बैठकीची थीम Women's Empowerment: A Win-Win for Equity and Economy ही आहे.

**IIA कानपूर येथे जगभरातील 1200 हून अधिक प्रतिनिधी नाविन्यपूर्ण उपायांवर चर्चा करण्यासाठी एकत्र आले.**

- IIA कानपूर, भारतातील तंत्रज्ञानातील प्रमुख संस्थांपैकी एक, 5 ते 6 एप्रिल 2023 या कालावधीत भारताच्या G20 अध्यक्षीय अंतर्गत युवा 20 सल्लामसलत आयोजित करेल. या कार्यक्रमात भारत आणि परदेशातील 1200 हून अधिक युवा प्रतिनिधी एकत्र येतील आणि जागतिक दबाव आणण्यासाठी नाविन्यपूर्ण उपायांवर चर्चा करतील. Youth20 Consultation हे भारत सरकारच्या युवा व्यवहार आणि क्रीडा मंत्रालयाने जगभरातील तरुणांना जोडण्यासाठी आणि भविष्यातील धोरणे तयार करण्यात मदत करण्यासाठी तयार केलेले व्यासपीठ आहे.

## पुरस्कार बातम्या

**युक्रेनच्या राष्ट्राध्यक्षांना पोलंडच्या सर्वोच्च पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.**

- पोलंडची सर्वोच्च सजावट, ऑर्डर ऑफ द व्हाईट ईगल, युक्रेनचे राष्ट्राध्यक्ष व्होलोडिमिर झेलेन्स्की यांना पोलंडचे राष्ट्राध्यक्ष आंद्रेझ दुडा यांनी वॉर्सा येथील अध्यक्षीय राजवाड्यात दोन्ही नेत्यांच्या भेटीदरम्यान सादर केले.

**भारतीय-अमेरिकन फिजिशियन डॉ. नित्या अब्राहम यांना यंग युरोलॉजिस्ट ऑफ द इयर पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.**

- भारतीय-अमेरिकन डॉक्टर आणि प्राध्यापक डॉ. नित्या अब्राहम यांना अमेरिकन युरोलॉजिकल असोसिएशन (AUA) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या यंग युरोलॉजिस्ट ऑफ द इयर पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. डॉ. अब्राहम हे अल्बर्ट आइन्स्टाईन कॉलेज ऑफ मेडिसिन येथे सहयोगी प्राध्यापक आहेत आणि मॉन्टेफिओर युरोलॉजी रेसिडेन्सी प्रोग्रामचे कार्यक्रम संचालक आहेत.

**प्रसिद्ध संगीतकार आणि जागतिक कीर्तीचे सितार वादक पंडित रविशंकर, भारतीय संगीताला जागतिक स्तरावर लोकप्रिय करण्यात त्यांच्या महत्त्वपूर्ण योगदानाबद्दल सर्वत्र गौरवले गेले.**

- पंडित रविशंकर, एक जगप्रसिद्ध सितार वादक आणि संगीतकार, जगभरात भारतीय संगीताचा प्रसार करणारी सर्वात महत्वाची व्यक्ती म्हणून ओळखली जाते. 7 एप्रिल रोजी त्यांची 103 वी जयंती साजरी होत आहे. जगातील विविध भागांतील संगीतकारांशी सहयोग करून भारतीय शास्त्रीय संगीतासाठी त्यांनी पाश्चात्य प्रेक्षकांमध्ये प्रचंड लोकप्रियता मिळवली. संगीतातील त्यांच्या योगदानाची भारत सरकारने कबुली दिली, ज्याने त्यांना 1999 मध्ये भारतरत्न हा देशाचा सर्वोच्च नागरी पुरस्कार प्रदान केला.

**ई-प्रोक्वोरमेंटसाठी ईशान्येकडील सर्वोत्कृष्ट कामगिरी करणारे राज्य म्हणून त्रिपुराला नुकताच मिळालेला पुरस्कार ही राज्यासाठी एक महत्त्वपूर्ण कामगिरी आहे.**

- ई-प्रोक्वोरमेंटसाठी ईशान्येकडील सर्वोत्कृष्ट कामगिरी करणारे राज्य म्हणून त्रिपुराला नुकताच मिळालेला पुरस्कार ही राज्यासाठी एक महत्त्वपूर्ण कामगिरी आहे. केंद्रीय वित्त मंत्रालय आणि इलेक्ट्रॉनिक आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालयाने मार्च 2023 मध्ये नवी दिल्लीतील इंडिया हॅबिटॅट सेंटर येथे आयोजित केलेल्या ई-प्रोक्वोरमेंटवरील राष्ट्रीय कार्यशाळेत हा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.
- हा पुरस्कार हा ई-प्रोक्वोरमेंटला चालना देण्यासाठी राज्याच्या सततच्या प्रयत्नांची ओळख आहे, ज्यामुळे खरेदी उपक्रम राबविण्याच्या पद्धतीत लक्षणीय बदल झाला आहे. ई-प्रोक्वोरमेंटने खरेदी प्रक्रियेत अधिक कार्यक्षमता, पारदर्शकता आणि किफायतशीरपणा आणला आहे.

## संरक्षण बातम्या

**व्हाईस अँडमिरल संजय जसजित सिंग हे नौदलाचे नवे उपप्रमुख आहेत.**

- 2 एप्रिल रोजी, व्हाईस-अँडमिरल संजय जसजित सिंग यांनी भारतीय नौदलातील उच्च-स्तरीय बदलांच्या मालिकेचा भाग म्हणून नौदल कर्मचारी (VCNS) चे उप-प्रमुख पद स्वीकारले. व्हाईस अँडमिरल सिंग यांनी पुण्यातील राष्ट्रीय संरक्षण अकादमीमधून पदवी प्राप्त केली आणि 1986 मध्ये भारतीय नौदलाच्या कार्यकारी शाखेत रुजू झाले. त्यांच्या 37 वर्षांच्या कारकिर्दीत त्यांनी विविध प्रकारच्या जहाजांवर काम केले आहे आणि सहाय्यक नौदल प्रमुख (CSNCO) यासह अनेक नेतृत्वाची भूमिका बजावली आहे.

## 10वा भारतीय-श्रीलंका द्विपक्षीय सागरी सराव SLINEX-2023 सुरू झाला.

- भारत आणि श्रीलंका यांच्यातील 10 व्या वार्षिक SLINEX-2023 द्विपक्षीय सागरी सराव कोलंबो, श्रीलंकेत सुरू झाला आहे. हा व्यायाम हार्बर फेज आणि सी फेज अशा दोन टप्प्यात विभागला गेला आहे, प्रत्येक तीन दिवस चालतो. भारतीय नौदलाचे प्रतिनिधित्व INS किल्लान आणि INS सावित्री करतात, तर श्रीलंकेच्या नौदलाचे प्रतिनिधित्व SLNS विजयबाहू आणि SLNS समुद्रा करतात. याशिवाय, या सरावात भारतीय नौदलाचे चेतक हेलिकॉप्टर आणि डॉर्नियर मेरीटाईम पेट्रोल एअरक्राफ्ट तसेच श्रीलंका हवाई दलाच्या डॉर्नियर आणि BEL 412 हेलिकॉप्टरचाही सहभाग आहे. या सरावात दोन्ही नौदलाचे विशेष दल एकत्र काम करणार आहेत.

## शीनू झावर या TiE राजस्थानच्या पहिल्या महिला अध्यक्ष झाल्या आहेत.

- Indus Entrepreneurs (TiE) राजस्थानने 2023 ते 2025 या दोन वर्षांच्या कालावधीसाठी डॉ. शीनू झावर यांची नवीन अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती केली आहे. हा एक ऐतिहासिक क्षण आहे कारण डॉ. शीनू झावर या 21 वर्षांत हे पद भूषवणाऱ्या पहिल्या महिला ठरल्या आहेत. TiE राजस्थानचा वर्षाचा इतिहास. तिने डॉ. रवी मोदानी यांच्याकडून पदभार स्वीकारला, जे 2021 पासून या प्रकरणाचे प्रभावीपणे नेतृत्व करत होते. TiE राजस्थान हा TiE ग्लोबल चा एक भाग आहे आणि 2021 मध्ये तो सर्वोत्कृष्ट अध्याय म्हणून ओळखला गेला. 2002 मध्ये त्याची स्थापना झाल्यापासून, TiE राजस्थान राजस्थान राज्यात एक अग्रणी आहे,

## अमेरिका आणि भारतीय हवाई दल 'कोप इंडिया' लढाऊ प्रशिक्षण सरावात सहभागी होणार आहेत.

- पुढील आठवड्यात, भारताचे सुखोई-30, जे रशियामध्ये बनलेले आहेत, 'कोप इंडिया' नावाच्या सरावात सहभागी होतील ज्यात अमेरिकन F-15 स्ट्राइक ईगल लढाऊ विमानांसह डॉगफाइटिंगचा समावेश आहे. कोविड-19 महामारीमुळे हा सराव पुढे ढकलण्यात आला होता आणि चार वर्षांच्या अंतरानंतर तो होत आहे.
- आगामी कोप इंडिया या युद्ध खेळांच्या मालिकेत भारताचे सुखोई-३०एमकेआय लढाऊ विमान यूएस वायुसेनेच्या एफ-15 स्ट्राइक ईगल लढाऊ विमानांसह डॉगफाइटमध्ये सहभागी होणार आहे. कोविड-19 महामारीमुळे पुढे ढकलण्यात आलेला हा सराव चार वर्षांच्या अंतरानंतर होणार आहे.

## अंदमान आणि निकोबार कमांडने मोठ्या प्रमाणावर संयुक्त लष्करी सराव 'कवच' आयोजित केला आहे.

- 5 एप्रिल, 2023 रोजी, अंदमान आणि निकोबार कमांड, जे भारताचे एकमेव त्रि-सेवा युनिट आहे, ने 'कवच' नावाचा एक सहयोगी लष्करी कवायत आयोजित केला. सैनिकांनी उभयचर लॉडिंग, एअर लॉडिंग ऑपरेशन्स, हेलिबॉर्न ऑपरेशन्स आणि स्पेशल फोर्स कमांडोजचा वेगवान समावेश यासारखे अनेक सराव केले.

## भारतीय राफेल नाटो सहयोगी देशांसोबत फ्रेंच लष्करी सरावात सहभागी होणार आहे.

- भारतीय हवाई दलाची राफेल लढाऊ विमाने फ्रान्समध्ये होणाऱ्या लष्करी सरावात सहभागी होणार आहेत ज्यात हजारो नाटो सैनिकांचा समावेश आहे. ओरियन 23 मध्ये भाग घेण्यासाठी जेट्स एप्रिलच्या मध्यात फ्रान्समध्ये येण्याची अपेक्षा आहे, एक मोठ्या प्रमाणात युद्ध खेळ ज्यामध्ये जमिनीवरील सैन्य, युद्धनौका, विमानवाहू वाहक आणि लढाऊ विमाने यासारख्या अनेक आयामांचा समावेश आहे. फेब्रुवारीमध्ये सुरू झालेला हा सराव मे महिन्याच्या सुरुवातीला संपणार आहे.

### क्रीडा बातम्या

## रशियन सुपरस्टार डॅनिल मेदवेदेवने मेडेन मियामी ओपन्स 2023 चे विजेतेपद जिंकले.

- रशियन टेनिस स्टार डॅनिल मेदवेदेवने मियामी ओपन्स 2023 मध्ये जवळून लढलेल्या अंतिम सामन्यात जॅनिक सिनरचा पराभव करून वर्षातील चौथ्या विजेतेपदाचा दावा केला. एकेकाळी जगातील अव्वल क्रमांकाचा खेळाडू असलेल्या मेदवेदेवने आता त्याच्या शेवटच्या पैकी 24 जिंकले आहेत. प्रतिष्ठित मियामी ओपनमधील त्याच्या नवीनतम विजयासह 25 सामने. या विजयामुळे मियामी ओपनमधील त्याचे पहिले विजेतेपद ठरले. मेदवेदेवने या मोसमात प्रभावी फॉर्ममध्ये असलेल्या सिनरला 7-5, 6-3 अशा गुणांसह हरवून त्याचे पाचवे मास्टर्स 1000 आणि एकूण 19वे विजेतेपद पटकावले.

## रेड बुलच्या मॅक्स व्हर्स्टेपेनने त्याच्या पहिल्या ऑस्ट्रेलियन ग्रांड प्रीक्स 2023 जिंकले.

- रेड बुलच्या मॅक्स व्हर्स्टेपेनने त्याच्या पहिल्या ऑस्ट्रेलियन ग्रांप्री 2023 वर दावा केला आहे. सात वेळचा विश्वविजेता लुईस हॅमिल्टन, ज्याने त्याच्या मर्सिडीजमध्ये उत्कृष्ट गाडी चालवली, तो दुसरा, तर अँस्टन मार्टिनच्या फर्नांडो अलोन्सोने पोलिडियमवर तिसरे स्थान पटकावले. केव्हिन मॅग्युसेनच्या हासच्या ढिगाऱ्याने तीन लॅप बाकी असताना शर्यतीत जारी केलेल्या तीन लाल ध्वजांपैकी दुसरा भाग पाडला तेव्हा व्हर्स्टेपेन आठ-सेकंदांच्या आघाडीसह विजयाकडे वाटचाल करत असल्याचे दिसून आले.



## भारतीय पुरुष आणि महिलांनी चौथ्या आशियाई खो खो विजेतेपद पटकावले.

- उत्तर-मध्य आसामच्या बक्सा जिल्ह्यातील बोडोलॅंड टेरिटरियल रीजन (BTR) मध्ये असलेल्या तामुलपूर येथे झालेल्या चौथ्या आशियाई खो खो चॅम्पियनशिपमध्ये भारत पुरुष आणि महिला दोन्ही गटात विजेते म्हणून उदयास आला. अंतिम फेरीत, भारतीय पुरुष संघाने नेपाळचा 6 पॉईंट्स आणि एका इनिंग फरकाने पराभव केला, तर भारतीय महिला संघाने त्यांच्या नेपाळी प्रतिस्पर्ध्यांना 33 पॉईंट्स आणि एका इनिंग मागे टाकले.

## इंडोनेशियन बॅडमिंटनपटू ग्रेगोरिया मारिस्का तुनजुंगने मद्रिद स्पेन मास्टर्स 2023 फायनलमध्ये महिला एकेरी गटात विजय मिळवला.

- इंडोनेशियन बॅडमिंटनपटू ग्रेगोरिया मारिस्का तुनजुंगने मद्रिद स्पेन मास्टर्स 2023 फायनलमध्ये महिला एकेरी गटात विजय मिळवला. तिने भारतातील पीव्ही सिंधूचा पराभव करून तिचे पहिले बीडब्ल्यूएफ वर्ल्ड टूर विजेतेपद आणि आठ सामन्यांमध्ये पीव्ही सिंधूवर पहिला विजय मिळवला. स्पेन मास्टर्स चॅम्पियनशिपचा एक भाग म्हणून ही स्पर्धा 28 मार्च ते 2 एप्रिल 2023 दरम्यान मद्रिद, स्पेनमधील सेंटो डेपोर्तिवो म्युनिसिपल गॅलूर येथे झाली. 2023 स्पेन मास्टर्स ही 2023 BWF वर्ल्ड टूरची आठवी स्पर्धा होती.

## कॉमनवेल्थ चॅम्पियन वेटलिफ्टर संजिता चानूर NADA ने 4 वर्षांची बंदी घातली आहे.

- दोन वेळा कॉमनवेल्थ गेम्स जिंकणारी भारताची वेटलिफ्टर संजिता चानू हिच्यावर बंदी घातलेल्या औषधांची चाचणी पॉझिटिव्ह आढळल्याने भारताच्या राष्ट्रीय उत्तेजक विरोधी संस्थेने (NADA) तिच्यावर चार वर्षांची बंदी घातली आहे. ही चाचणी सप्टेंबर-ऑक्टोबर 2022 मध्ये गुजरातमध्ये झालेल्या राष्ट्रीय खेळांदरम्यान झाली आणि परिणामांमध्ये जागतिक उत्तेजक विरोधी एजन्सी (WADA) द्वारे प्रतिबंधित अॅनाबॉलिक-अँड्रोजेनिक स्टिरोइड ड्रोस्टेनोलोनची उपस्थिती दिसून आली.

## धोनी, युवराज यांना एमसीसीचे मानद आजीवन सदस्यत्व देण्यात आले.

- MS धोनी, भारतीय क्रिकेट संघाचा माजी कर्णधार ज्याने संघाला T20 आणि एकदिवसीय विश्वचषक आणि 2013 चॅम्पियन्स ट्रॉफीमध्ये विजय मिळवून दिला आणि 2011 च्या एकदिवसीय विश्वचषकात टूर्नामेंटचा सर्वोत्तम खेळाडू युवराज सिंग याच्यासोबतमेरीलेबोन क्रिकेट क्लब (MCC) चे मानद आजीवन सदस्यत्व बहाल करण्यात आलेल्या पाच भारतीयांपैकी. धोनी, जो एक यष्टीरक्षक-फलंदाज देखील होता.

## FIFA ने घोषित केले की त्यांनी FIFA U-17 विश्वचषक 2023 चे पेरूचे यजमान हक्क काढून घेतले

- FIFA ने FIFA U-17 विश्वचषक 2023 चे पेरूचे यजमान हक्क काढून घेतल्याची घोषणा केली. FIFA आणि पेरूव्हियन फुटबॉल फेडरेशन (FPF) यांच्यातील व्यापक चर्चेनंतर हा निर्णय घेण्यात

आला आहे. पेरूचे यजमान हक्क काढून घेण्याचे कारण लगेच स्पष्ट झाले नाही, परंतु फिफा अधिकाऱ्यांनी अशा मोठ्या स्पर्धेचे आयोजन करण्याच्या गरजा पूर्ण करण्याच्या देशाच्या क्षमतेबद्दल चिंता व्यक्त केली.

## न्यूझीलंडची किम कॉटन पुरुषांच्या T20 सामन्यात अंपायर करणारी पहिली महिला पंच बनली.

- 5 एप्रिल रोजी, ड्युनेडिन येथे श्रीलंका आणि न्यूझीलंड यांच्यातील दुसऱ्या T20 सामन्यादरम्यान, किम कॉटन ही दोन पूर्ण-सदस्यीय संघांमधील पुरुषांच्या आंतरराष्ट्रीय सामन्यात मैदानी पंच म्हणून काम करणारी पहिली महिला ठरली आणि इतिहास घडवला. कॉटनने यापूर्वी 54 महिला T20 आणि 24 महिला एकदिवसीय सामने तसेच 2018 ते 2023 या कालावधीत महिला T20 आणि ODI विश्वचषकांमध्ये ऑन-फिल्ड आणि टीव्ही पंच म्हणून काम केले आहे.

## ब्राझिलियन दांते अकिरा उवाईने गॅंगवॉन 2024 साठी मेडल डिझाइन स्पर्धा जिंकली.

- ब्राझिलियन कलाकार दांते अकिरा उवाईने हिवाळी युवा ऑलिम्पिक गेम्स गॅंगवॉन 2024 पदक डिझाइन स्पर्धा जिंकली आहे. आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समिती स्पर्धेसाठी सहा आठवडे आणि 3,000 हून अधिक सबमिशननंतर, अकिरा उवाईची निर्मिती - 'अ स्पार्कलिंग फ्यूचर' - ऑलिंपियन लॉरेन रॉस, माजी विजेती झाकेआ पेज, IOC यंग रिपोर्टर्स, यंग लीडर आणि गॅंगवॉन यांच्यासह न्यायाधीशांच्या पॅनेलने निवडली.

## फिफा क्रमवारीत भारताचा फुटबॉल संघ 101 वर पोहोचला आहे.

- FIFA च्या ताज्या क्रमवारीनुसार, भारतीय पुरुष फुटबॉल संघ पाच स्थानांनी वर चढला आहे आणि आता तो 101 व्या क्रमांकावर आहे. संघाच्या क्रमवारीतील वरच्या वाटचालीचे श्रेय त्रिदेशीय स्पर्धेत म्यानमार आणि किर्गिस्तानविरुद्धच्या अलीकडील विजयामुळे दिले जाऊ शकते. त्यांना 8.57 रेटिंग गुण मिळविण्यात मदत केली. गेल्या महिन्यात इंफाळ येथे झालेल्या सामन्यांमध्ये म्यानमार आणि किर्गिस्तानविरुद्ध अनुक्रमे 1-0 आणि 2-0 अशा गुणांसह विजय मिळवण्यात आला. वर्तमान रॅकिंग चार्ट हा वर्षातील पहिला आहे, मागील 22 डिसेंबर रोजी प्रकाशित केला जात आहे.

• Live Classes

MARATHI



MPSC संयुक्त गट व आणि क पूर्वपरीक्षा विशेष

# सुयश

Fast - Track Batch

70 तासात संपूर्ण Revision !

Starts Apr 5, 2023 8 AM to 12 PM

## अहवाल व निर्देशांक बातम्या

## इंडिया जस्टिस रिपोर्ट 2022 मध्ये कर्नाटक अव्वल आहे.

- भारत न्याय अहवाल (IJR) 2022 नुसार, जो न्याय वितरणाच्या बाबतीत राज्यांच्या कामगिरीचे मूल्यमापन करतो, कर्नाटक राज्याने एक कोटीपेक्षा जास्त लोकसंख्या असलेल्या 18 मोठ्या आणि मध्यम आकाराच्या राज्यांमध्ये अव्वल स्थान प्राप्त केले आहे. प्रत्येक राज्याच्या एकूण कामगिरीचे मूल्यांकन करण्यासाठी या अहवालात पोलीस, न्यायव्यवस्था, तुरुंग आणि कायदेशीर मदत यासारख्या अनेक बाबींचा विचार करण्यात आला आहे.

## फोर्ब्स अब्जाधीश 2023 यादीत मुकेश अंबानी सर्वात श्रीमंत क्रीडा मालक बनले.

- फोर्ब्स अब्जाधीश 2023 च्या यादीत मुकेश अंबानी यांना \$83.4 अब्ज संपत्तीसह, लॉस एंजेलिस क्लिपर्सचे मालक, स्टीव्ह बाल्मर यांना मागे टाकले आहे, ज्यांची एकूण संपत्ती \$80.7 अब्ज आहे. हे लक्षात घेणे मनोरंजक आहे की गेल्या वर्षभरात रिलायन्स इंडस्ट्रीजच्या शेअर मूल्यात 3% घसरण झाली असली तरी, अंबानीची एकूण संपत्ती अजूनही वाढली आहे.

## 'यूएस फायनान्समधील 100 सर्वात प्रभावशाली महिला' यादीत 5 भारतीय वंशाच्या महिलांचा समावेश आहे.

- बॅरॉनच्या प्रतिष्ठित वार्षिक '100 मोस्ट इन्फ्लुएंटियल वूमन इन यूएस फायनान्स' या यादीमध्ये पाच भारतीय वंशाच्या महिला अधिकाऱ्यांचा समावेश आहे ज्यांनी वित्तीय सेवा उद्योगात प्रमुख पदे प्राप्त केली आहेत आणि त्यांचे भविष्य घडवण्यात भूमिका बजावली आहे. या महिला आहेत जेपी मॉर्गनच्या अनु अय्यंगार, एरियल इन्व्हेस्टमेंट्सच्या रुपल जे. भन्साळी, फ्रँकलिन टेम्पलटनच्या सोनल देसाई, गोल्डमन सॅक्सच्या मीना फ्लिन आणि बँक ऑफ अमेरिकाच्या सविता सुब्रमण्यम. गेल्या महिन्यात प्रसिद्ध झालेल्या यादीच्या चौथ्या वार्षिक आवृत्तीने या महिला आणि इतर 95 जणांना त्यांच्या यशासाठी आणि यूएस फायनान्स उद्योगातील प्रभावासाठी ओळखले.

## शाहरुख खान 2023 च्या TIME100 रीडर पोलमध्ये अव्वल आहे.

- ब्लॉकबस्टर 'पठाण' या चित्रपटाच्या यशाचा गौरव करत बॉलीवूडचा सुपरस्टार शाहरुख खानने तोच अंतिम राजा असल्याचे सिद्ध केले आहे. या अभिनेत्याने 2023 चा TIME100 रीडर पोल जिंकला आणि रॉयल जोडप्याला प्रिन्स हॅरी आणि मेघन मार्कल, अर्जेन्टिनाचा खेळाडू लिओनेल मेस्सी आणि मेटा संस्थापक मार्क झुकरबर्ग यांना मागे टाकले.

## दिल्ली विमानतळ आता जगातील 9 व्या क्रमांकावर आहे.

- एअरपोर्ट्स कौन्सिल इंटरनॅशनल (ACI) वर्ल्डच्या मते, दिल्लीच्या इंदिरा गांधी इंटरनॅशनल (IGI) विमानतळाला 2022 मध्ये जगातील नववे सर्वात व्यस्त विमानतळ म्हणून स्थान देण्यात आले आहे, जे दरवर्षी अंदाजे 59.5 दशलक्ष प्रवासी हाताळतात. IGI विमानतळासाठी ही एक उल्लेखनीय कामगिरी आहे कारण याने 2021 मध्ये 13 वे स्थान आणि 2019 मध्ये 17 वे स्थान मिळविले होते. एका वेगळ्या प्रकाशनात, दिल्ली इंटरनॅशनल एअरपोर्ट लिमिटेड (DIAL) ने सांगितले की, दक्षिण आणि दक्षिण पूर्व आशियातील शीर्ष 10 यादीत स्थान मिळवणारे हे एकमेव विमानतळ आहे.

## विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या

## आपल्या कॉस्मिक बँकयार्डमध्ये पृथ्वीच्या सर्वात जवळचे ब्लॅक होल सापडले.

- शास्त्रज्ञांनी खगोलशास्त्रात एक उल्लेखनीय शोध लावला आहे, ज्याने आपल्या ग्रहाच्या सर्वात जवळील कृष्णविवर ओळखले आहे, जे अंतराळात जवळ आहे. हा उल्लेखनीय शोध या रहस्यमय घटकांचा अभ्यास करण्यासाठी आणि ब्रह्मांडाच्या संरचनेवर त्यांचा प्रभाव समजून घेण्यासाठी नवीन शक्यता सादर करतो.

## ISRO या भारतीय अंतराळ संशोधन संस्थेने रीयुजेबल लॉन्च व्हेईकल-टेक्नॉलॉजी प्रात्यक्षिक (RLV-TD) कार्यक्रमाचा लँडिंग प्रयोग यशस्वीपणे पूर्ण केला आहे.

- ISRO ने कर्नाटकातील चित्रदुर्ग येथील एरोनॉटिकल टेस्ट रेंज (ATR) येथे रीयुजेबल लॉन्च व्हेईकल ऑटोनॉमस लँडिंग मिशन (RLV LEX) पूर्ण केले आहे. भारतीय वायुसेनेच्या एका चिन्कूक हेलिकॉप्टरने RLV ला खाली उतरवले आणि 4.5 किमी उंचीवर उड्डाण केले. पूर्वनिर्धारित पिलबॉक्स पॅरामीटर्स पूर्ण झाल्यावर, RLV स्वायत्तपणे मध्य-हवेत, 4.6 किमी डाउनरेंजवर सोडण्यात आले. त्यानंतर RLV ने एकात्मिक नेव्हिगेशन, मार्गदर्शन आणि नियंत्रण प्रणाली वापरून दृष्टीकोन आणि लँडिंग युक्ती यशस्वीरित्या पार पाडली आणि स्वायत्तपणे ATR हवाई पट्टीवर उतरले. हे यश ISRO द्वारे अंतराळ वाहनाचे यशस्वी स्वायत्त लँडिंग आहे.

## आर्टेमिस II मून मिशनसाठी NASA ने प्रथम महिला आणि कृष्णवर्णीय पुरुषाची निवड केली.

- 50 वर्षांच्या विश्रांतीनंतर, नासाने चार अंतराळवीरांची नावे जाहीर केली आहेत जे मानवांना आर्टेमिस II मून मिशनवर परत घेऊन जातील. पहिल्यांदाच महिला अंतराळवीर क्रिस्टीना कोच आणि कृष्णवर्णीय अंतराळवीर व्हिक्टर ग्लोव्हर चंद्र मोहिमेचा भाग असणार आहेत. रीड वायझमन आणि जेरेमी हॅन्सन यांच्यासह टीम 2022 च्या उत्तरार्धात किंवा 2025 च्या सुरुवातीला कॅस्पूलमध्ये चंद्राभोवती प्रदक्षिणा घालेल. ते चंद्रावर उतरणार नसले तरी त्यांचे मिशन भविष्यातील कूसाठी टचडाउन करण्यासाठी मार्ग तयार करेल.



### केंद्र सरकारने अंतराळ विभागाची भूमिका वाढवण्यासाठी भारतीय अंतराळ धोरण 2023 ला मान्यता दिली.

- केंद्र सरकारने अलीकडेच भारतीय अंतराळ धोरण 2023 मंजूर केले आहे, ज्याचा उद्देश अवकाश विभागाची भूमिका वाढवणे आणि भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (ISRO) च्या क्रियाकलापांना चालना देणे आहे. हे धोरण भारताच्या अंतराळ क्षेत्राला बळकट करण्यासाठी आणि अंतराळ तंत्रज्ञानामध्ये आत्मनिर्भरता प्राप्त करण्याच्या दिशेने एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे.

### KSINC ने भारतातील पहिली सौरऊर्जेवर चालणारी पर्यटक बोट लाँच केली.

- केरळ स्टेट इनलँड नॅव्हिगेशन कॉर्पोरेशन (KSINC) ने सौर ऊर्जेवर चालणारी पर्यटक नौका सूर्याशू लाँच केली आहे जी 27 किलोवॉट ऊर्जा निर्माण करू शकते. बोट जनरेटरसह सुसज्ज देखील आहे, जे पॅसेंजर लिफ्ट सिस्टम आणि एअर कंडिशनरला उर्जा देण्यास मदत करेल. सौर पॅनेल जहाजाच्या उर्जेच्या सुमारे 75% गरजा पुरवतील, तर उर्वरित जनरेटरद्वारे पूर्ण केले जातील.

### महत्वाचे दिवस

### दरवर्षी जागतिक ऑटिझम जागरूकता दिवस 2 एप्रिल रोजी साजरा करण्यात आला.

- ऑटिझम स्पीक्स, ऑटिझम असलेल्या व्यक्तींसाठी वकिली करणारी संस्था आहे, 2 एप्रिल रोजी जागतिक ऑटिझम जागरूकता दिवसापासून सुरू होणारा जागतिक ऑटिझम महिना दर एप्रिलमध्ये साजरा करते. या वर्षी या दिवसाचा 16 वा वर्धापन दिन आहे, ज्याला संयुक्त राष्ट्रांनी मान्यता दिली आहे आणि ऑटिझम असलेल्या लोकांच्या हक्कांसाठी जागरूकता आणि वकिलीचा प्रचार करणे हे उद्दिष्ट आहे. ऑटिझम ही एक अशी स्थिती आहे जी सहसा बालपणापासून सुरू होते आणि प्रौढत्वापर्यंत चालू राहू शकते.
- Contribution of Autistic Individuals at Home, at Work, in the Arts, and Policymaking ही दरवर्षी जागतिक ऑटिझम जागरूकता दिवस 2023 ची थीम आहे.

### भारत सरकार अंधत्वाची कारणे आणि प्रतिबंध याबाबत जागरूकता निर्माण करण्यासाठी दरवर्षी 1 ते 7 एप्रिल दरम्यान अंधत्व प्रतिबंध सप्ताहाचे आयोजन करते.

- भारत सरकार अंधत्वाची कारणे आणि प्रतिबंध याबाबत जागरूकता निर्माण करण्यासाठी दरवर्षी 1 ते 7 एप्रिल दरम्यान अंधत्व प्रतिबंध सप्ताहाचे आयोजन करते. वार्षिक कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट दृष्टिदोष असलेल्या व्यक्तींना आधार देणे आणि नेत्र निगा सेवांमध्ये प्रवेशास प्रोत्साहन देणे हा आहे. भारत सरकार अंधत्वास कारणीभूत असलेल्या अनेक घटकांवर प्रकाश टाकण्यासाठी अनेक कार्यक्रमांचे आयोजन करते.

### आंतरराष्ट्रीय खाण जागरूकता दिवस 4 एप्रिल रोजी साजरा करण्यात आला.

- स्फोटक खाणींच्या धोक्यांबद्दल जागरूकता निर्माण करणे आणि त्या नष्ट करण्याच्या उद्देशाने प्रयत्नांना पाठिंबा निर्माण करणे या उद्देशाने दरवर्षी 4 एप्रिल रोजी, जग खाण कृतीत जागृती आणि मदतीचा

आंतरराष्ट्रीय दिवस पाळतो. UN माइन अॅक्शन सर्व्हिस (UNMAS) खाण कृती समुदायाचे नेतृत्व करते, जी खाण कारवाईची उद्दिष्टे साध्य करण्यात महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावते.

### राष्ट्रीय सागरी दिवस 05 एप्रिल रोजी साजरा करण्यात आला.

- भारतात, राष्ट्रीय सागरी सप्ताह 30 मार्च रोजी सुरू होतो आणि 5 एप्रिल रोजी राष्ट्रीय सागरी दिन साजरा करण्यात येतो. या वर्षी या कार्यक्रमाचा 60 वा वर्धापनदिन आहे, ज्याचा उद्देश सागरी उद्योगात भारताचे महत्त्वपूर्ण योगदान आणि त्याचा इतिहास म्हणून ओळखणे आहे. समुद्रपर्यटन करणारे राष्ट्र. राष्ट्रीय सागरी दिन भारताच्या सागरी वारसा आणि देशाच्या अर्थव्यवस्थेला पाठिंबा देण्यासाठी सध्याच्या भूमिकेबद्दल जागरूकता वाढविण्यात महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावतो. Amrit Kaal in Shipping ही या दिनाची थीम आहे.

### शांतता वाढवण्यासाठी 5 एप्रिल रोजी आंतरराष्ट्रीय विवेक दिवस साजरा केला जातो.

- शांतता वाढवण्यासाठी 5 एप्रिल रोजी आंतरराष्ट्रीय विवेक दिवस साजरा केला जातो. प्रामाणिक जीवन जगण्यासाठी, एखाद्याने मानवी हक्क आणि प्रतिष्ठेचा आदर केला पाहिजे तसेच इतर सजीवांचे संरक्षण केले पाहिजे. आंतरराष्ट्रीय विवेक दिन हा तुलनेने नवीन साजरा केला जातो, जो 2019 मध्ये युनायटेड नेशन्स जनरल असेंब्लीद्वारे स्थापित केला गेला आहे. हा दिवस दरवर्षी 5 एप्रिल रोजी साजरा केला जातो आणि विवेकाचे महत्त्व आणि वैयक्तिक निर्णय घेण्यामध्ये त्याची भूमिका याबद्दल जागरूकता वाढवणे हा आहे.

### विकास आणि शांततेसाठी आंतरराष्ट्रीय क्रीडा दिन 06 एप्रिल रोजी साजरा केला जातो.

- 6 एप्रिल रोजी, जगभरातील आपल्या वैयक्तिक जीवनात आणि समुदायांमध्ये क्रीडा आणि शारीरिक क्रियाकलापांचे महत्त्व ओळखण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय क्रीडा दिन विकास आणि शांतता (IDSDP) साजरा केला जातो. खेळ आपल्या समाजात आपल्याला शारीरिकदृष्ट्या सक्रिय ठेवून, स्पर्धला चालना देऊन आणि आपला एकंदर फिटनेस सुधारण्यासाठी महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावतात. खेळांमध्ये भाग घेतल्याने आत्मविश्वास वाढू शकतो आणि जीवनाचे मौल्यवान धडे मिळू शकतात.



**जागतिक आरोग्य दिन 7 एप्रिल रोजी साजरा केला जातो.**

- दरवर्षी 7 एप्रिल रोजी जागतिक आरोग्य दिन जगभरातील लोकांवर परिणाम करणाऱ्या विशिष्ट आरोग्य समस्यांकडे जागतिक लक्ष वेधण्यासाठी साजरा केला जातो. 1948 मध्ये जागतिक आरोग्य संघटनेच्या (WHO) स्थापना दिनासोबत हा दिवस देखील महत्त्वाचा आहे. या वर्षी WHO चा 75 वा वर्धापन दिन आहे. दरवर्षी, WHO जागतिक आरोग्य दिनासाठी एक थीम निवडते आणि या समस्येबद्दल जागरूकता वाढवण्यासाठी विविध उपक्रम आणि कार्यक्रम आयोजित केले जातात. सरकार, संस्था आणि व्यक्तींना जागतिक आरोग्य आणि कल्याण सुधारण्यासाठी कृती करण्यास प्रोत्साहित करणे हा यामागचा उद्देश आहे.

**निधन बातम्या****माजी क्रिकेटपटू सलीम दुरानी यांचे वयाच्या 88 व्या वर्षी निधन झाले**

- सलीम दुरानी, एक माजी भारतीय क्रिकेटपटू, जो त्याच्या स्ट्राइक लुक्स, विनोद आणि शक्तिशाली षटकार मारण्याच्या क्षमतेसाठी ओळखला जातो, त्यांचे वयाच्या 88 व्या वर्षी निधन झाले. सलीम दुरानी, मूळचे काबुल, अफगाणिस्तानचे होते, हे एक प्रतिभावान क्रिकेटपटू होते जे त्यांच्या स्फोटक फलंदाजीसाठी ओळखले जात होते. आणि डावखुरा ऑर्थोडॉक्स गोलंदाजी. त्याने भारतासाठी 29 कसोटी सामने खेळले आणि 1961-62 मध्ये पाच सामन्यांच्या कसोटी मालिकेत भारताच्या इंग्लंडवर 2-0 असा विजय मिळवण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावली.

**झारखंडचे शिक्षण मंत्री जगरनाथ महतो यांचे वयाच्या 56 व्या वर्षी निधन झाले.**

- झारखंडचे मंत्री जगरनाथ महतो यांचे निधन झाले आहे. शालेय शिक्षण आणि साक्षरता मंत्री महतो यांना आरोग्याच्या गुंतागुंतीमुळे गेल्या महिन्यात चेन्नईला विमानाने नेण्यात आले होते. कोविड-19 ची लागण झाल्यानंतर नोव्हेंबर 2020 मध्ये त्यांचे फुफ्फुस प्रत्यारोपण करण्यात आले होते. गिरीडीह जिल्ह्यातील डुमरी येथून चार वेळा जेएमएमचे आमदार राहिलेले महतो यांना ऑक्टोबर २०२० मध्ये चेन्नईला नेण्यात आले होते, जेथे कोविड-19 संसर्गामुळे त्यांचे फुफ्फुस खराब झाले असल्याने त्यांचे प्रत्यारोपण करण्यात आले होते.

**पुस्तके आणि लेखक बातम्या****नंदिनी दास यांचे "कोर्टिंग इंडिया: इंग्लंड, मुघल इंडिया अँड द ओरिजिन ऑफ एम्पायर" हे पुस्तक प्रकाशित झाले.**

- "कोर्टिंग इंडिया: इंग्लंड, मुघल इंडिया अँड द ओरिजिन ऑफ एम्पायर" हे लिव्हरपूल विद्यापीठातील इंग्रजी साहित्याच्या प्राध्यापिका नंदिनी दास यांनी लिहिलेले पुस्तक आहे. हे पुस्तक सुरुवातीच्या आधुनिक काळातील इंग्लंड आणि मुघल भारत यांच्यातील गुंतागुंतीचे संबंध यात दर्शविण्यात आले आहे.

**पियुष बेबले यांनी लिहिलेले "गांधी: सियासत और संप्रदायिकता" हे नवीन पुस्तक प्रकाशित झाले.**

- गांधी: सियासत और सांप्रदायिकता नावाचे हिंदीतील एक नवीन पुस्तक पत्रकार-लेखक पियुष बाबले यांनी लिहिलेले आहे, जे सध्या मध्य प्रदेश काँग्रेसच्या मीडिया विभागाचे प्रमुख आहेत. त्यांनी डॉ. आंबेडकरांच्या पाकिस्तान ऑर द पार्टीशन ऑफ इंडिया या पुस्तकातील उतारा आणि इतर स्तोतांचा हवाला दिला आणि "1947 मध्ये भारताच्या फाळणीपर्यंतच्या घडामोडींचा संदर्भ देण्यासाठी महात्मा गांधी फाळणीसाठी जबाबदार असल्याचा हिंदू उजव्या विचारसरणीने पसरवलेला भ्रम दूर करण्याचा दावा केला.

**विविध बातम्या****अंजली शर्मा हिने पारंपारिक गद्दी ड्रेस (लुआनचडी) परिधान करून दक्षिण आफ्रिकेतील किलीमांजारो पर्वताचे शिखर यशस्वीपणे सर केले.**

- अंजली शर्मा हिने पारंपारिक गद्दी ड्रेस (लुआनचडी) परिधान करून दक्षिण आफ्रिकेतील किलीमांजारो पर्वताचे शिखर यशस्वीपणे सर करून आपल्या राज्याचा आणि देशाचा गौरव केला आहे. गद्दी पोशाख परिधान करून हा पराक्रम करणारी ती पहिली भारतीय महिला आहे आणि पर्वत शिखरांवर गद्दी संस्कृतीचा प्रचार करण्याचे तिचे ध्येय आहे. अंजलीने यापूर्वी वयाच्या 15 व्या वर्षी 5289 मीटर उंचीचे शिखर जिंकले होते आणि हनुमान टिब्बा आणि पहाड देव देखील 6001 मीटरपेक्षा जास्त उंचीवर चढली होती.

**भारतीय गेमिंग स्टार्ट-अप AWS सह उद्योगात आघाडीवर आहेत.**

- AWS इंडियाचे स्टार्ट-अप इकोसिस्टमचे प्रमुख, अमिताभ नागपाल यांनी कबूल केले आहे की गेमिंग हा आज मनोरंजनाचा सर्वात लोकप्रिय प्रकार बनला आहे. भारतीय स्टार्ट-अप भारतातील गेमिंग उद्योगाच्या जलद वाढीचे नेतृत्व करत आहेत, सर्व श्रेणींमध्ये उच्च-कार्यक्षमता गेम तयार करण्यासाठी आणि ऑपरेट करण्यासाठी क्लाउड तंत्रज्ञानाचा वापर करत आहेत. AWS भारतीय गेमिंग स्टार्ट-अपना यशस्वी गेम विकसित करण्यासाठी आवश्यक सेवा आणि उपाय ऑफर करते.



**सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्वाचे मुद्दे:**

- रिझर्व्ह बँकचे गव्हर्नर: शक्तिकांत दास
- रिझर्व्ह बँकेची स्थापना: 1 एप्रिल 1935, कोलकाता
- बँक ऑफ महाराष्ट्र मुख्यालय: पुणे
- बँक ऑफ महाराष्ट्र संस्थापक: डीके साठे, व्ही जी काळे
- बँक ऑफ महाराष्ट्र ची स्थापना: 16 सप्टेंबर 1935
- फिनो पेमेंट्स बँकेची स्थापना: 4 एप्रिल 2017
- फिनो पेमेंट्स बँकेचे मुख्यालय: जुईनगर, नवी मुंबई
- फिनो पेमेंट्स बँक एमडी आणि सीईओ: ऋषी गुप्ता
- युनायटेड नेशन्स माइन अॅक्शन सर्व्हिस हेडकार्टर: युनायटेड नेशन्स हेडकार्टर; न्यूयॉर्क, यूएसए
- युनायटेड नेशन्स माइन अॅक्शन सर्व्हिसची स्थापना: ऑक्टोबर 1997

- युनायटेड नेशन्स माइन अॅक्शन सर्व्हिस हेड: इलेन कोन

**Adda247****मराठी**